

บทที่ 2

วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ปัญหาการนำความรู้ภาษาอังกฤษไปใช้ของเยาวชนไทยในการเข้าร่วมโครงการเรือเยาวชนเอเชียอาคเนย์ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ความสำคัญของภาษาอังกฤษ
2. ความสามารถในการสื่อสาร
3. องค์ประกอบของความสามารถในการสื่อสาร
4. โครงการเรือเยาวชนเอเชียอาคเนย์

ความสำคัญของภาษาอังกฤษ

ภาษาอังกฤษได้เข้ามามีบทบาทที่สำคัญในโลกปัจจุบันถึงขั้นเป็นภาษานานาชาติที่ประเทศส่วนใหญ่ทั่วโลกใช้ติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ความสำคัญที่ว่าจะเห็นได้จากการที่ แลร์รี่ อี สมิท และริชาร์ด เอ เวีย (Larry E. Smith and Richard A. Via 1983 : 111) ได้กล่าวถึงตัวเลขผู้ใช้ภาษาอังกฤษทั้งที่เป็นเจ้าของภาษาและไม่ใช่อเจ้าของภาษา ว่ามีประมาณถึง 500 - 600 ล้านคนทั่วโลก ซึ่งสอดคล้องกับ วิลลาร์ด ดี ชอว์ (Willard D. Shaw 1983 : 21) ที่ระบุว่าคนทีพูดภาษาอังกฤษที่เป็นเจ้าของภาษามีมากกว่า 275 ล้านคน ไม่รวมถึงผู้พูดภาษาอังกฤษที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาอีกหลายล้านคน เนื่องจากมีผู้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นจำนวนมากดังกล่าว ภาษาอังกฤษจึงมีบทบาทสำคัญหลาย ๆ ด้าน เป็นต้นว่า ในด้านงานบันเทิง โทรทัศน์ ภาพยนตร์ การประชุมนานาชาติ วงการกีฬา การค้าขายกับต่างประเทศ การควบคุมการจราจรทางอากาศ

๗ สันนามบินในนานาชาติทั่วโลก การเดินเรือ หรือแม้แต่ในการเจรจาของบุคคลระดับผู้นำประเทศ นอกจากนี้ ภาษาอังกฤษยังเป็นภาษาที่ใช้ในการไปรษณีย์ระหว่างประเทศ ธุรกิจการพาณิชย์ ตลอดจนการช่วยเหลือนานาชาติอีกด้วย (Larry E. Smith 1983 : 3,7) ภาษาอังกฤษจึงนับได้ว่ามีบทบาทในทุกวงการ ไม่ว่าจะเป็นในวงราชการ การศึกษา อุตสาหกรรม ธุรกิจ ศาสนา สังคม วัฒนธรรม และการกีฬา

สำหรับประเทศไทยนั้น ภาษาอังกฤษก็ได้เข้าไปมีบทบาทอย่างกว้างขวางในชีวิตประจำวัน ด้วยเช่นกัน ทั้ง ๆ ที่ไม่เคยตกเป็นเมืองขึ้นของประเทศตะวันตกมาก่อน แต่เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิชาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ จากโลกตะวันตกที่เผยแพร่เข้ามาสู่โลกตะวันออกอย่างรวดเร็ว ทำให้คนไทยที่รักความก้าวหน้าจำเป็นต้องไปหาความรู้และเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น ความสำคัญของภาษาอังกฤษต่อชีวิตคนไทย รวมทั้งเหตุผลที่นักเรียนไทยเรียนภาษาอังกฤษนั้นได้มีบุคคลสำคัญต่าง ๆ กล่าวถึงและให้ข้อคิดเห็นดังนี้

ม.ล.บุญเหลือ เทพสุวรรณและคณะ (1971 : 3) ให้ข้อคิดไว้สองประการคือ ประการแรก ภาษาอังกฤษเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับนักเรียนที่ต้องการศึกษาวิชาชีพต่อไป โดยเฉพาะผู้ที่มุ่งจะเข้าศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยเพื่อเตรียมตัวประกอบอาชีพในอนาคต ประการที่สองภาษาอังกฤษเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้ประสงค์จะประกอบอาชีพที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก เช่นการเป็นพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน มัคคุเทศก์ หรือผู้ประกอบการธุรกิจที่ต้องเกี่ยวข้องกับต่างประเทศ นอกจากนี้เหตุผลดังกล่าวที่ทำให้นักเรียนไทยต้องเรียนภาษาอังกฤษกันมากแล้ว สิ่งสำคัญอีกสิ่งหนึ่งคือ ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่มีความจำเป็นต่อการศึกษาเล่าเรียน โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาซึ่งต้องอ่านตำรา ซึ่งส่วนใหญ่มักเป็นภาษาอังกฤษ

วิลลาร์ด ดี ชอว์ (Willard D. Shaw 1983 : 21) ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติของนักศึกษาเอเชียที่มีต่อภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ศึกษาในด้านวรรณคดี การสอน วิศวกรรมศาสตร์ และธุรกิจการพาณิชย์ของประเทศสิงคโปร์ อินเดีย และไทย จำนวนทั้งสิ้น 825 คน แบ่งเป็นนักศึกษาสิงคโปร์ 170 คน อินเดีย 342 คน และไทย 313

คน ผลการสำรวจพบว่า เหตุผลที่นักศึกษาไทยต้องการศึกษาภาษาอังกฤษคือ เพื่อวัตถุประสงค์ในการทำงาน การติดต่อสื่อสารกับคนที่พูดภาษาอังกฤษทั้งที่เป็นเจ้าของภาษาและไม่ใช่เจ้าของภาษา เพื่อให้บุคคลในด้านธุรกิจ การศึกษา หรือในเรื่องทั่ว ๆ ไป และเพื่อการศึกษาต่อในต่างประเทศ

นิภา สนสอาดจิต (2523 : 269-270) ได้สำรวจความต้องการใช้ภาษาอังกฤษของหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ เพื่อสำรวจปริมาณการใช้ภาษาอังกฤษของบุคลากร โดยใช้แบบสอบถามและทำการสัมภาษณ์หัวหน้าหน่วยงานระดับกอง จำนวน 360 คน และหัวหน้าหน่วยงานของรัฐวิสาหกิจ จำนวน 45 คน ผลการวิจัยพบว่า หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจส่วนใหญ่ใช้ภาษาอังกฤษในระดับปานกลาง ทักษะที่ใช้มากที่สุดคือ การอ่าน ทักษะที่ใช้ น้อยที่สุดคือ การแปล

อุษา กาญจนสถิตย์ (2523 : 278-280) ได้สำรวจเกี่ยวกับความต้องการใช้ภาษาอังกฤษในวงการธุรกิจ ซึ่งเป็นการศึกษาระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของบุคลากรทั้งในสภาพที่เป็นจริงและที่หน่วยงานต้องการ รวมทั้งศึกษาวัตถุประสงค์ของการใช้ภาษาอังกฤษด้วย ผลการวิจัยพบว่า หน่วยงานต่าง ๆ ในวงการธุรกิจมีความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษในปริมาณมาก ดังนั้น ภาษาอังกฤษจึงมีความสำคัญอย่างมากสำหรับนักศึกษาในคณะวิชาทางบริหารธุรกิจ และนักศึกษาที่จะไปประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจเมื่อสำเร็จการศึกษา ซึ่งในปัจจุบันนี้เป็นที่ยอมรับกันอยู่แล้วว่า ผู้ที่มีความรู้ความสามารถในด้านภาษาอังกฤษมักจะได้รับความสำเร็จในการประกอบอาชีพของตนเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ การมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษยังเป็นความได้เปรียบ และทำให้ผู้มีความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษมีสถานภาพสูงกว่าผู้ที่ไม่รู้

อัจฉรา วงศ์โสธร (2525 : 54-55) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสำรวจความต้องการของสังคมเกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อค้นหาประเภทของภาษาอังกฤษที่บุคลากรใช้ในหน่วยงานของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และวงการธุรกิจ และสำรวจเนื้อหาและจุดประสงค์ในการใช้ทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน และแปล รวมทั้งความเหมาะสมของทักษะทางภาษาอังกฤษที่ได้ศึกษามา ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหารในหน่วยงานของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และวงการธุรกิจ จำนวน 486 คน ผลการวิจัยพบว่า หน่วยงานของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจใช้ภาษาอังกฤษใน

ระดับปานกลาง ส่วนหน่วยงานธุรกิจใช้ภาษาอังกฤษในระดับมาก ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่ใช้มากที่สุด รองลงมาคือ ทักษะการเขียน ฟัง พูด และแปล ตามลำดับ บุคลากรในหน่วยงานดังกล่าวใช้ภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์ทางการทำงานมากกว่าจุดประสงค์ส่วนบุคคล

ทรงพร อิศโรวสุกุล (2529 : 36) ได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษว่ามีส่วนเข้าไปเกี่ยวข้องและมีบทบาทกับชีวิตคนไทยในด้านต่าง ๆ เช่น ในด้านข่าวสาร ประเทศไทยมีหนังสือภาษาอังกฤษและนิตยสารภาษาต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น ทำให้สิ่งเหล่านี้ได้เข้ามามีบทบาทสูงในหมู่ผู้มีการศึกษาและรักความก้าวหน้าในด้านการประกอบอาชีพ ประกาศรับสมัครงานตำแหน่งต่าง ๆ ที่มีรายได้ดีมักจะมีโฆษณาในหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ ผู้ที่รู้ภาษาอังกฤษดีจะได้เปรียบกว่าผู้สมัครคนอื่น นอกจากนี้ในบริษัทที่มีคนต่างประเทศเป็นเจ้าของส่วนใหญ่มักใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน คู่มือการใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าภายในบ้าน ผลิตภัณฑ์ รวมถึงฉลากที่มากับสินค้าอุปโภคบริโภคประจำวัน ก็ล้วนแต่เป็นภาษาอังกฤษด้วยกันทั้งสิ้น

บึงอร สว่างวิโรธ และวาวแวว โรงสะอาด (2531 : 18) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษไว้ว่า ประเทศไทยกำลังจะพัฒนาเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ (Newly Industrialized Country) ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกกำลังสนใจที่จะติดต่อค้าขายและเข้ามาลงทุนในประเทศไทย ขณะเดียวกันการส่งออกของประเทศมีอัตราเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี ฉะนั้นนอกจากการปรับปรุงทางเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่จะทำให้ประเทศไทยเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่แล้ว สื่อในการสื่อสารที่จะทำให้ประเทศไทยได้รับความสำเร็จในการประกอบธุรกิจกับต่างชาติอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ ภาษาอังกฤษธุรกิจซึ่งควรที่จะได้รับการส่งเสริมอย่างมาก

ปิยนารถ พิกทองพรรณ (2531 : 29-31) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษไว้ในบทความจากการสัมภาษณ์ตำรวจกองตรวจคนเข้าเมืองเกี่ยวกับภาษาอังกฤษที่ใช้ในกองตรวจคนเข้าเมือง ดอนเมือง ว่า ความสำคัญของภาษาอังกฤษนั้นไม่จำกัดอยู่แต่ในแวดวงวิชาการและการศึกษา แต่ภาษาอังกฤษยังเป็นสื่อที่สำคัญสำหรับติดต่อสื่อสารในวงการอาชีพต่าง ๆ ทั้งธุรกิจและการท่องเที่ยว ใน 2 - 3 ปีที่ผ่านมาถือได้ว่าเป็นปีทองของการท่องเที่ยวของประเทศไทย

ไทยกลายเป็นแหล่งที่น่าสนใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติ ทำให้มีการค้นคว้าในหมู่ชาวไทยหลาย ๆ วงการ ตั้งแต่ระดับโรงแรมใหญ่ ๆ เรื่อยมาจนถึงวงการเล็ก ๆ เช่น ในหมู่ผู้ขับรถรับจ้างหรือแผงลอยขายของกระจุกกระจิก และภาษาหลักที่ไทยเราใช้ติดต่อสื่อสารกับนักท่องเที่ยวที่หลังไหลจากที่ต่าง ๆ ทั่วโลกมาบ้านเราก็คือ ภาษาอังกฤษ

จากความสำเร็จของภาษาอังกฤษที่ได้กล่าวถึงในข้างต้น จะเห็นได้ว่าภาษาอังกฤษมีความสำคัญต่อสังคมไทยและสังคมโลกในปัจจุบัน เนื่องจากเป็นภาษาสากลที่ประชาชนในประเทศต่าง ๆ ใช้ติดต่อสื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยนถ่ายทอดความรู้ ความคิด และความต้องการซึ่งกันและกัน ยิ่งประเทศมีความเจริญมากขึ้นเท่าใดการติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษย่อมมีมากขึ้นเท่านั้น ประเทศไทยเช่นกันได้ให้ความสำคัญของภาษาอังกฤษมาตลอด ดังจะเห็นได้จากหลักสูตรทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้กำหนดให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมาทุกหลักสูตร ถึงแม้ปัจจุบันวิชาภาษาอังกฤษจะไม่ได้เป็นวิชาบังคับ แต่มีจำนวนนักเรียนที่เลือกลงทะเบียนเรียนวิชานี้มากกว่าภาษาต่างประเทศอื่น ๆ จากการศึกษาจุดประสงค์ของหลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และสำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า หลักสูตรได้กำหนดให้วิชาหลักใช้วิธีการเรียนการสอนที่เน้นทักษะและทักษะสัมพันธ์ เช่น หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้ระบุวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

1. ให้มีพัฒนาการในด้านความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารอย่างถูกต้องและเหมาะสมตามกาลเทศะ
2. เพื่อฝึกทักษะการฟัง-พูด อ่าน และเขียน ให้ใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตประจำวัน ในงานอาชีพ และการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นตามวัยและศักยภาพของผู้เรียน
3. ให้มีพัฒนาการในการอ่านและการฟัง เพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ และเพื่อพัฒนาความรู้สึกนึกคิด
4. เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในวัฒนธรรมของชนชาติเจ้าของภาษา อันจะนำไปสู่ความเข้าใจอันดีระหว่างกัน

วัตถุประสงค์ทั้ง 4 ประการนี้ สะท้อนให้เห็นถึงสภาพและความจำเป็นของการเรียน

การสอน ตลอดจนการใช้ภาษาอังกฤษในประเทศไทยว่า ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

ความสามารถในการสื่อสาร

การสอนภาษาเกี่ยวข้องกับผูกพันกับความเชื่อและทฤษฎีด้านภาษาศาสตร์ จิตวิทยา และสังคมศาสตร์ ดังนั้น เมื่อความเชื่อและทฤษฎีต่าง ๆ เปลี่ยนไป วิธีสอนภาษาจึงต้องเปลี่ยนไปด้วย จากทฤษฎีของโรเจอร์ สก็อตต์ (Roger Scott in Keith Johnson and Keith Morrow 1981 : 77) การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในอดีตมุ่งเน้นเพื่อความเข้าใจเกี่ยวกับภาษา คือเสียง ศัพท์ และโครงสร้าง ซึ่งเป็นเพียงวิถีทาง (Means) มิใช่เป็นจุดหมายปลายทาง (Ends) ไปสู่การสื่อสารทางภาษา แต่ทว่าในรอบสิบกว่าปีที่ผ่านมา แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศได้เปลี่ยนแปลงไปจากการให้เหตุผลที่ไวยากรณ์ การฝึกกระส่วนประโยค และการเน้นความถูกต้องในการใช้ภาษา มาเป็นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

ดี เอช ไฮม์ส์ (D. H. Hymes 1981 : 13-14) ได้เผยแพร่คำว่า "ความสามารถในการสื่อสาร" เมื่อปี ค.ศ. 1971 โดยให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง ความสามารถที่จะใช้ภาษาหรือตีความภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมในขบวนการของการปะทะสังสรรค์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมทางสังคม เป็นความสามารถที่จะรู้ว่าเมื่อไรจะพูด เมื่อไรไม่พูด และจะพูดอะไร กับใครที่ไหน เมื่อไร ในลักษณะอย่างไร นอกจาก ดี เอช ไฮม์ส์ (D. H. Hymes) แล้วยังมีนักภาษาศาสตร์ท่านอื่น ๆ ที่ได้ให้ความหมายของความสามารถในการสื่อสารไว้อีกหลายความหมายด้วยกันดังนี้

แมรี ฟินอคชิอาโร (Mary Finocchiaro 1977 : 3-4) ได้ให้ความหมายของคำว่า "ความสามารถ" ว่าหมายถึงความสามารถของบุคคลในการที่จะฟัง พูด อ่าน และเขียนได้อย่างคล่องแคล่วตามสมควร

รัสเซล เอ็น แคมป์เบล (Russell N. Campbell 1979 : 84-88) มีความเห็น
ว่า ถ้าผู้สอนจะช่วยให้ผู้เรียนใช้ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างประสบความสำเร็จกับบุคคลที่พูดภาษาต่างประเทศแล้ว ผู้สอนควรรหาโอกาสให้ผู้เรียนเข้าใจกฎของการพูดหรือเขียนประโยค และเข้าใจในประโยคที่พูด ถ้าผู้เรียนคล่องในกฎดังกล่าวนี้มากเท่าใด ก็จะ
สามารถเข้าไปร่วมในกิจกรรมการสื่อสารได้อย่างประสบความสำเร็จมากขึ้นเท่านั้น

เฮช ดักลาส บราวน์ (H. Douglas Brown 1980 : 202) กล่าวถึงการเรียนภาษา
ที่สองว่า ควรให้ความสำคัญกับการสื่อสารโดยไม่ใช้คำพูด (Nonverbal Competence) ด้วย
เช่นกัน กล่าวคือ จะต้องมีความรู้ในความหมายของพฤติกรรมการสื่อสารที่ไม่ใช้คำพูดใน
วัฒนธรรมของภาษาที่เรียน สามารถส่งและรับสัญญาณที่ไม่ใช้คำพูดได้อย่างถูกต้องชัดเจนด้วย

เจฟฟรี โบรตัน และคณะ (Geoffrey Broughton et. al. 1980 : 30-35) มี
ความเห็นเพิ่มเติมว่า การเรียนรู้เพื่อที่จะใช้ภาษาเกี่ยวข้องกับความรู้ทางไวยากรณ์ คำศัพท์
การออกเสียง ความสามารถในการใช้ภาษาได้เหมาะกับสถานการณ์ ผู้ฟัง และจุดประสงค์พื้นฐาน
และยังเกี่ยวข้องกับความสามารถในการตีความคำพูดของผู้อื่นด้วย ในการใช้ภาษาแม้คนส่วนใหญ่
มักจะไม่ค่อยรู้สึกตัวถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และภาษาของตนเองให้เหมาะสมกับสถานการณ์
แต่จะเรียนรู้จากแบบอย่างที่ล้อมรอบตัวหรือไม่ก็ผลตอบสนองที่จะเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นว่าประสบความสำเร็จ
ในการสื่อสารหรือไม่

ในขบวนการของการสื่อสาร ผู้พูดทุกคนจะปรับวิธีการพูดหรือเขียนไปตามสถานการณ์
จุดประสงค์และความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด และผู้ฟัง วิธีการพูดบางอย่างก็เหมาะที่จะใช้กับบุคคลที่
คุ้นเคยเท่านั้น พฤติกรรมบางอย่างก็เป็นการแสดงออกถึงสุขภาพ ความไม่อดทน ความโกรธ
หรือความหยาบคาย การจัดระเบียบของการใช้ภาษาทั้งหมดสามารถแบ่งออกได้หลายประเภท
ต่าง ๆ กันตามสถานการณ์และจุดประสงค์ของการสื่อสาร สำหรับผู้เรียนภาษาต่างประเทศแล้ว
การมีความสามารถในการสื่อสารชนิดนี้อาจสำคัญกว่าความถูกต้องเกี่ยวกับแบบแผนของภาษา

พี ดี สตรีเวนส์ (P. D. Stevens 1980 : 113) มีความเห็นว่าความสามารถในการสื่อสารนี้ เป็นความสามารถในด้านกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ทำให้ผู้พูดสามารถแยกแยะได้ว่าประโยคใดถูกต้องตามไวยากรณ์ ประโยคใดผิดไวยากรณ์ และสามารถตัดสินใจได้ว่าการใช้ภาษาแบบใดจึงจะเหมาะกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในขณะนั้น จึงเป็นที่เข้าใจกันมานานแล้วว่าการสอนภาษาควรสอนเพื่อให้รู้ภาษาตลอดจนวิธีการใช้ภาษาคด้วย

จะเห็นได้ว่า ความสามารถในการสื่อสารนั้น เป็นความสามารถหรือความเข้าใจทางด้านภาษา (Linguistic Competence) และที่สำคัญคือ ความเข้าใจกฎเกณฑ์ของสังคม วัฒนธรรม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ตลอดจนความหมายที่มีอยู่ในประโยค (Communicative Competence) และสามารถแสดงออกได้อย่างถูกต้องเหมาะสม การที่จะให้ผู้เรียนได้มาซึ่งความเข้าใจที่ถูกต้องเหมาะสมนั้นผู้สอนจึงจำเป็นต้องให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ถึงวัฒนธรรมไปพร้อม ๆ กับการเรียนภาษาคด้วย

เอ็ดเวิร์ด เดวิด อัลเลน และรีเบคก้า เอ็ม วาเลต (Edward David Allen and Rebecca M. Valette 1977 : 325) ให้ความหมายของคำว่า "วัฒนธรรม" ไว้สองความหมายด้วยกัน ความหมายแรกหมายถึง ศิลป ดนตรี วรรณคดี สถาปัตยกรรม ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อีกความหมายหนึ่ง หมายถึงรูปแบบทางพฤติกรรมหรือชีวิตความเป็นอยู่ของคน เช่น การรับประทานอาหาร การประกอบอาชีพ การอยู่ร่วมกันในสังคม ตลอดจนทัศนคติที่มีต่อเพื่อนและสมาชิกในครอบครัว เป็นต้น

ดีนา อาร์ เลวิน และ อาเดิลแมน มารา บี (Deena R. Levine and Adelman Mara B. 1982 : 16) กล่าวว่า "วัฒนธรรม" หมายถึง ภูมิหลังร่วมกัน เช่น เชื้อชาติ กลุ่มชน ศาสนาซึ่งสะท้อนออกมาในรูปของภาษาและการสื่อความหมายที่เหมือนกัน ตลอดจนขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อ ทัศนคติ ค่านิยม และการดำเนินชีวิตร่วมกัน ทั้งนี้มีความหมายรวมทั้งการแสดงออกทางคำพูด (Verbal Behavior) และการแสดงออกที่ไม่ใช้คำพูด (Non-Verbal Behavior) ที่เหมือนกันอีกด้วย

เฮช เฮช สเติร์น (H. H. Stern 1983 : 191) กล่าวว่า "เราคงไม่สามารถสอนภาษาโดยไม่เกี่ยวข้องกับพาดพิงเรื่องวัฒนธรรมและสังคมได้ เพราะวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ทิศทางของภาษาและการเรียนรู้ภาษา" ดังที่ ฮาร์โวลด์ เอส แมดเซน และ เจ โดเนลด์ โบเวน (Harold S. Madsen and J. Donald Bowen 1987 : 193) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการสอนเรื่องวัฒนธรรมไว้ในทำนองเดียวกันว่า ในการสอนภาษานั้นเราต้องสอนทั้งเนื้อหาทางภาษา ความเหมาะสมในการใช้ภาษา ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องวัฒนธรรม และความสามารถในการสื่อความ

ผ่าน บาลโพธิ์ (2531 : 5) ได้ให้ความหมายของคำว่าวัฒนธรรมไว้ว่าเป็นคำที่กว้างขวางและครอบคลุมถึงพฤติกรรมส่วนใหญ่ของมนุษย์ วัฒนธรรมเป็นบ่อเกิดของภาษา และภาษาก็สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรม การเรียนรู้ภาษาจึงมีส่วนสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ หากผู้เรียนขาดความรู้ในเรื่องเหล่านี้ย่อมไม่สามารถเข้าใจในสิ่งที่อ่านหรือสิ่งที่ผู้อื่นพูดได้อย่างเต็มที่

กล่าวโดยสรุป วัฒนธรรมจึงหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวกับการดำรงชีวิตของคนในสังคม หรือวิถีหรือทางดำเนินชีวิตของชุมชนหมู่หนึ่ง ซึ่งรวมกันอยู่ที่หนึ่งหรือประเทศหนึ่งโดยเฉพาะ การนำความรู้ทางภาษามาใช้ก็คือ การประสานความรู้ในตัวภาษาและความเข้าใจในวัฒนธรรมเข้าด้วยกันอย่างกลมกลืน แต่โดยที่ภาษาแต่ละภาษามาจากโครงสร้างทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ดังนั้น เมื่อมีการสื่อความหมายข้ามวัฒนธรรม (Cross-Cultural Communication) ย่อมมีการแทรกแซงทางวัฒนธรรมด้านใดด้านหนึ่งก็ได้ ความแตกต่างทางภาษาจะครอบคลุมตั้งแต่รูปแบบไวยากรณ์ การเลือกความหมาย หรือที่เรียกว่าการแสดงออกทางคำพูด (Verbal Behavior) ตลอดจนการใช้ท่าเสียง สีหน้าท่าทาง หรือที่เรียกว่า การแสดงออกโดยไม่ใช้คำพูด (Non-Verbal Behavior) ทั้งหมด แต่ละวัฒนธรรมต่างก็มีลักษณะเฉพาะของตนเอง สิ่งที่มีความหมายอย่างหนึ่งในวัฒนธรรมหนึ่ง อาจมีความหมายอีกอย่างหนึ่งในวัฒนธรรมอื่นก็ได้ เพราะระบบของภาษาตลอดจนค่านิยมความเชื่อทัศนคติในภาษาและวัฒนธรรมของผู้เรียนมีการถ่ายโอน (Transfer) ไปสู่ภาษาและวัฒนธรรมใหม่ ฉะนั้นในการสอนภาษา นอกจากจะสอนการออกเสียง คำ และ

ประโยชน์ใหม่ ๆ แล้ว ผู้สอนจำเป็นจะต้องให้ข้อมูลทางวัฒนธรรมแก่ผู้เรียนด้วย แต่เนื่องจากความรู้สึกทางวัฒนธรรมและสังคม ซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญที่มีผลต่อการเรียนการสอนและการใช้ภาษา เป็นเรื่องที่กว้างมาก จึงได้มีผู้เสนอแนะองค์ประกอบทางวัฒนธรรม หรือหัวข้อวัฒนธรรมไว้ต่าง ๆ กัน เพื่อให้ผู้สอนได้เลือกใช้เป็นหลักในการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในสังคมได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมที่สุด

ตัวอย่างหัวข้อวัฒนธรรมที่ปรากฏทั้งในหนังสือเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของไทยที่กระทรวงศึกษาธิการได้อนุมัติให้ใช้ ที่จัดหมวดหมู่ไว้แล้ว มีดังนี้ (สุภัทรา อักษรานเคราะห์ 2532 : 34)

1. การสนทนาในชีวิตประจำวัน เช่น การแนะนำ (Introductions) การตอบรับ และการปฏิเสธคำเชิญ (Accepting and Refusing an Invitation) การขอโทษ (Apologizing) การโทรศัพท์ (Making a Telephone Call) การสมัครงาน (Applying for a Job) การจ่ายของ (Shopping) เป็นต้น
2. ค่านิยมของครอบครัวและสังคม (Family and Social Values) เช่น การอยู่ร่วมกันของครอบครัว (Family) การมีนัดและการแต่งงาน (Dating and Marriages) การศึกษา (Education) การทำงาน (Work Value) เป็นต้น
3. ประเพณีและการเฉลิมฉลองในโอกาสต่าง ๆ (Customs and Celebrations) เช่น วันวาเลนไทน์ (Valentine's Day) ฮัลโลวีน (Halloween) วันขอบคุณพระเจ้า (Thanksgiving's Day) วันคริสมาสต์ (Christmas) บุคคลและสถานที่สำคัญต่าง ๆ เป็นต้น
4. อาหารและเครื่องนุ่งห่ม (Food and Clothes) เช่น อาหารมื้อต่าง ๆ (Meals) มารยาทในการรับประทานอาหาร (Manner at the Table) การใช้เครื่องนุ่งห่มสำหรับฤดูหนาว (Winter Clothes) เป็นต้น
5. การใช้เวลาว่าง (Daily Pastime Use) เช่น การสันทนาการและการกีฬา (Recreation and Sports) งานอดิเรก (Hobbies) การเดินทาง (Travelling)
6. การแสดงออกโดยไม่ใช้คำพูด (Non-Verbal) เช่น น้ำเสียง (Tone) ความรู้สึก (Feeling) และทัศนคติ เป็นต้น

จากบทบาทสำคัญที่วัฒนธรรมได้มีส่วนในการเรียนการสอนภาษา หรือที่ โรนัลด์ ดับเบิลยู แคสซัน (Ronald W. Cassion 1981 : 19) ได้กล่าวว่า "ภาษาเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม ซึ่งเป็นไปในลักษณะที่ภาษาซึ่งเป็นส่วนเล็กไปสัมพันธ์กับวัฒนธรรมซึ่งเป็นส่วนใหญ่ในการสอนทักษะทางภาษา จึงควรที่จะส่งเสริมผู้เรียนให้ได้แสดงออกทางภาษาโดยใช้สถานการณ์ต่าง ๆ เข้าช่วย กล่าวคือ นอกจากผู้เรียนจะมีความสามารถที่จะใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษาศาสตร์แล้ว ยังจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติของสังคม การใช้ความสัมพันธ์ของข้อความ และการใช้กลวิธีในการสื่อความหมายอีกด้วย" นั่นคือ จุดมุ่งหมายหลักของการเรียนการสอนภาษา การสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร

องค์ประกอบของความสามารถในการสื่อสาร

ความสามารถในการสื่อสาร หรือความสามารถทางภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Competence) หมายถึง ความสามารถในด้านต่าง ๆ ตามความคิดเห็นของบุคคลดังนี้

เอ็ดดี้ วิลเลียมส์ (Eddie Williams 1979 : 18-19) ได้กล่าวว่าความสามารถในการสื่อสารประกอบด้วยความรู้ 4 ประเภท คือ

1. กฎเกณฑ์ทางด้านกลไกของภาษา (Mechanical Rules) กฎเกณฑ์นี้ทำให้ตัดสินได้ว่าคำพูดนั้น ๆ ถูกหรือผิดไวยากรณ์ และสามารถตอบคำถามได้ว่า "คำพูดนั้นอยู่ในรูปแบบที่คืหรือไม่"
2. กฎเกณฑ์ในด้านความหมาย (Meaningful Rules) กฎเกณฑ์นี้จะเชื่อมโยงคำพูดกับโลกภายนอก การเลือกใช้ศัพท์จึงเป็นสิ่งสำคัญ เพราะมิฉะนั้นจะทำให้เกิดการสื่อความหมายที่ผิด ๆ ได้ กฎเกณฑ์นี้จะสามารถตอบคำถามได้ว่า "ผู้พูดได้พูดในสิ่งที่เขาตั้งใจไว้หรือไม่"
3. ลักษณะความสัมพันธ์ของบุคคลที่เกี่ยวข้อง กฎเกณฑ์นี้จะตอบคำถามได้ว่า "ผู้พูดใช้คำพูดและสื่อสารด้วยวิธีการที่เหมาะสมหรือไม่ เกณฑ์วัดความเหมาะสมมาจากการยอมรับของคนในสังคมว่าเป็นภาษาที่เป็นแบบแผนหรือเป็นแบบกันเองซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการเลือกใช้คำศัพท์และโครงสร้างด้วย

4. การยอมรับลักษณะที่มีใช้ภาษา (Non-Linguistic Conventions) เช่น ตำแหน่ง ท่าทาง การเคลื่อนไหวสายตา การแสดงสีหน้าและอื่น ๆ ลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้จะตอบคำถามได้ว่า ผู้พูดมีการเคลื่อนไหวและวางตนเหมาะสมหรือไม่

แซนดร้า เจ ซาวิกญอน (Sandra J. Savignon 1983 : 35-46) ได้แบ่งความสามารถในการสื่อสารออกเป็น ๔ ด้านคือ

1. ความรู้ทางไวยากรณ์ (Grammatical Competence) ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับระบบคำศัพท์ โครงสร้าง ความหมาย และระบบเสียง
2. ความรู้ในภาษาที่ใช้ในแต่ละกลุ่มสังคม (Sociolinguistic Competence) ซึ่งอาศัยความจริงที่ว่า มนุษย์ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในสังคม กฎเกณฑ์ หรือระเบียบวิธีของการใช้ภาษาให้ถูกต้องหรือเหมาะสมต่อกาลเทศะ จึงเป็นสิ่งสำคัญ
3. ความรู้ในกฎเกณฑ์ความสัมพันธ์ของเนื้อความ (Discourse Competence) ได้แก่ ความสามารถในการใช้ระเบียบวิธีของความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อความ โดยเชื่อมโยงข้อความที่สื่อความหมายทางภาษาเข้ากันได้อย่างเหมาะสม และนอกจากจะเชื่อมโยงภายในเนื้อความแล้ว ยังเชื่อมโยงกับสถานการณ์ภายนอกของเนื้อความนั้น หรือเชื่อมโยงกับเนื้อความอื่นได้
4. ความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย (Strategic Competence) ประกอบด้วยกลวิธีที่ใช้คำพูด (Verbal) และกลวิธีที่ไม่ใช้คำพูด (Non-Verbal) เช่น การใช้ภาษาเพื่อขยายความ เพื่อซักถาม และภาษาของกิริยาอาการที่ใช้สื่อความหมายได้

เมอร์ริล สวैन (Merrill Swain 1984 : 7-18) ได้อธิบายคำว่า ความสามารถในการสื่อสารว่าหมายถึงความสามารถดังต่อไปนี้

1. ความสามารถในการใช้ภาษาอย่างถูกต้องตามหลักภาษาศาสตร์หรือตามหลักไวยากรณ์ (Linguistic or Grammatical Competence) คือ มีความรู้เกี่ยวกับระบบเสียง (Phonology) ศัพท์ (Vocabulary) และไวยากรณ์ (Grammar) รู้ว่าประโยคใดถูก

ผิดตามหลักไวยากรณ์ และสามารถใช้และแก้ปัญหาอื่น ๆ ให้ถูกต้องได้

2. ความสามารถทางภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistic Competence) คือ ความสามารถที่จะใช้ภาษาอย่างถูกต้องตามระเบียบปฏิบัติของสังคม มีความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางสังคม ซึ่งประกอบไปด้วยวัฒนธรรม สถานภาพทางสังคม และบทบาทในสังคม ของบุคคล โดยสามารถเลือกใช้ภาษาให้ถูกต้องและเหมาะสมกับบุคคลและโอกาสต่าง ๆ ได้

3. ความสามารถในการใช้ความสัมพันธ์ของข้อความ (Discourse Competence) คือ มีความรู้เกี่ยวกับการใช้ระเบียบวิธีของความสัมพันธ์ระหว่างประโยค โดยใช้ความรู้ทางไวยากรณ์และความสามารถในการเชื่อมโยงความหมายทางภาษาให้เข้ากันได้อย่างถูกต้อง มีความเข้าใจ และทำนายความข้างหน้าเกี่ยวกับรูปลักษณะของภาษาที่จะเกิดขึ้นในบริบท (Context) ได้

4. ความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย (Pragmatic Competence or Strategic Competence) คือ มีความรู้เกี่ยวกับการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ ตลอดจนการใช้กริยาท่าทาง สีหน้า และน้ำเสียงประกอบในการสื่อความหมาย การใช้กลวิธีนี้ผู้เรียนควรแสดงออกได้ทั้งในทางคำพูด (Verbal) และไม่ใช่คำพูด (Non-Verbal) เช่น ความพยายามที่จะอธิบายโดยใช้กริยาท่าทางประกอบ หรือขยายความด้วยคำศัพท์อื่น ๆ แทนคำศัพท์ที่ผู้เรียนไม่รู้หรือนึกไม่ออกในขณะนั้น หรือการยิ้ม ทักทาย หรือนำสนทนากับคนแปลกหน้าที่ผู้เรียนไม่รู้จักสถานภาพทางสังคมมาก่อน โดยอาจใช้วิธีสังเกตวิสัยทัศน์ และบุคลิกภาพของกลุ่มสนทนา เพื่อจะเลือกใช้ภาษาได้ถูกต้องและเหมาะสม เป็นต้น

อมรา แสงจันทร์ (2524 : 13-15) กล่าวถึงความสามารถในการสื่อสารว่า ประกอบด้วย ความรู้ 5 ชนิด คือ

1. ความรู้เกี่ยวกับกฎไวยากรณ์ของภาษา (Rules of Grammar) ซึ่งเริ่มตั้งแต่หน่วยเสียง หน่วยคำที่เล็กที่สุดที่มีความหมาย และหน่วยทางวากยสัมพันธ์ที่มีขนาดใหญ่ ซึ่งได้แก่ประโยค ตลอดจนกระทั่งถึงความหมายของคำและประโยค

2. ความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ของภาษาที่ใช้ในแต่ละกลุ่มสังคมและสถานการณ์ (Sociocultural Rules of Use) ภาษาที่ใช้ในแต่ละกลุ่มสังคมและสถานการณ์นั้นจะแตกต่างกัน เช่น ภาษาที่ใช้ในการสนทนาในหมู่ญาติพี่น้อง หรือเพื่อนสนิท จะไม่เหมือนกับภาษาที่ใช้กับคนที่เพิ่งจะรู้จักหรือคนแปลกหน้า และภาษาที่ใช้ในวงสนทนาจึงจะไม่เหมือนภาษาที่ใช้ในโบสถ์ เป็นต้น เพราะฉะนั้นในการสอนภาษาเพื่อใช้สื่อความหมายจะต้องเลือกใช้กฎเกณฑ์ของภาษาให้เหมาะสมกับจุดประสงค์ สภาพการณ์ และสถานการณ์

3. ความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ของความสัมพันธ์ระหว่างประโยค (Rules of Discourse) นักภาษาศาสตร์บางท่าน เช่น เอช จี วิดโดสัน (H. G. Widdowson) ได้แยกกฎความสัมพันธ์ระหว่างประโยคออกเป็น 2 ประเภท คือ ความสัมพันธ์ระหว่างประโยคตามหลักภาษา (Cohesion) และความสัมพันธ์ระหว่างประโยคตามความหมาย (Coherence)

4. ความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ที่ว่ารูปลักษณะของภาษามีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด (Probability Rules of Occurrence) ความรู้เหล่านี้เป็นความรู้ที่เจ้าของภาษามีอยู่แล้ว เช่น ภาษาที่ปรากฏในแต่ละบริบท (Context) นั้น มักจะมีรูปลักษณะที่ซ้ำซ้อนกัน (Redundant) และรูปลักษณะภาษาที่ซ้ำซ้อนกันนี้มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นมาก และเป็นหัวใจสำคัญในการที่จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจบริบทที่ปรากฏอยู่

5. กลวิธีที่จะพลิกแพลงภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Strategies) เช่น ผู้เรียนสามารถที่จะสื่อสารโดยการหลีกเลี่ยงการใช้รูปลักษณะภาษาที่ผู้เรียนยังไม่ได้เรียน หรือยังไม่มีความชำนาญพอที่จะใช้โดยหันไปใช้รูปภาษาอื่นที่ผู้เรียนเรียนแล้ว และมีความชำนาญในการใช้มากกว่า หรือผู้เรียนสามารถแสดงออกให้ผู้ฟังทราบว่าตนเองกำลังจะหยุดพูด หรือกำลังจะพูดต่อ เป็นต้น

อัจฉรา วงศ์โสธร (2527 : 127-128) มีความเห็นว่า การที่ผู้เรียนจะมีความสามารถในการสื่อสารนั้น จะต้องเป็นผู้มีความสามารถ 3 ด้าน คือ

1. ความสามารถในการใช้ภาษาอย่างถูกต้องทางภาษาศาสตร์ (Linguistic Competence) หมายถึง ความสามารถในการสื่อสารโดยอาศัยพื้นฐานทางภาษาศาสตร์ เช่น เสียง (Phonology) ศัพท์ (Vocabulary) ไวยากรณ์ (Grammar) โดยให้รู้ว่าประโยคใด ถูกหรือผิดไวยากรณ์ ผิดที่ใด และสามารถแก้ไขให้ถูกต้องตามกฎไวยากรณ์ได้

2. ความสามารถทางภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistic Competence) หมายถึง ความเข้าใจระเบียบปฏิบัติทางสังคมของผู้ใช้ภาษาร่วมกันทั้งผู้สื่อภาษาและผู้รับภาษานั้นคือ ความสามารถในการใช้รูปแบบของภาษา ทำเนียบภาษา (Register) อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในสังคม ซึ่งประกอบด้วย วัฒนธรรม ฐานะทางสังคม บทบาท เป็นต้น เมื่อผู้เรียนมีความเข้าใจแล้วก็จะรู้ได้โดยอัตโนมัติว่าควรใช้ภาษาในลักษณะใด กับบุคคลประเภทใดจึงจะถูกต้องและเหมาะสมกับกาลเทศะ

3. ความสามารถในการปฏิบัติตนเพื่อการใช้ภาษา (Pragmatic Competence) หมายถึงความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ การใช้กริยาท่าทาง สีหน้าและน้ำเสียง ประกอบในการสื่อความหมาย ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงกฎเกณฑ์ทางภาษาเข้ากับเนื้อหาและในการสื่อสารจะอาศัยสัญลักษณ์ (Symbols) และสัญญาณ (Signs) เพื่อแสดงให้ผู้รับเข้าใจว่าผู้พูดมีความรู้สึกอย่างไรเกี่ยวกับเนื้อหานั้น โดยแสดงออกทางสีหน้า ท่าทาง น้ำเสียง ผู้รับสามารถเข้าใจและคาดการณ์ล่วงหน้าได้ว่าผู้พูดจะพูดอะไร ด้วยน้ำเสียงอย่างไร โดยอาศัยพื้นฐานประสบการณ์ของตนเอง

จากความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางภาษาข้างต้นพอสรุปได้ว่า ความสามารถในการสื่อสารนั้นประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจในกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ และความสามารถที่จะใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพตามสถานการณ์ จุดมุ่งหมายและกฎเกณฑ์วัฒนธรรมของสังคม ซึ่งต้องอาศัยความเข้าใจในด้านกฎเกณฑ์ความสัมพันธ์ระหว่างประโยค (Rules of Discourse) ความสามารถที่จะใช้กลวิธีเพื่อการสื่อสาร (Strategic Competence) ตลอดจนการยอมรับในด้านที่เกี่ยวกับท่าทาง การเคลื่อนไหว และสีหน้าที่ประกอบกัน

โครงการเรือเยาวชนเอเชียอาคเนย์

1. ความเป็นมา

โครงการเรือเยาวชนเอเชียอาคเนย์ (Ship for Southeast Asian Youth Program) เป็นโครงการตามข้อตกลงร่วมกันระหว่างรัฐบาลญี่ปุ่นและรัฐบาลของประเทศสมาชิกสมาคมอาเซียนทั้ง 5 ประเทศ คือ ไทย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย ซึ่งทำขึ้นตั้งแต่เดือนมกราคม 2517 ในสมัย ฯพณฯ คาคุชิ ทานากะ นายกรัฐมนตรีแห่งประเทศญี่ปุ่น และ ฯพณฯ สัญญา ชรรณศักดิ์ นายกรัฐมนตรีแห่งประเทศไทย เพื่อที่จะส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างเยาวชนของกลุ่มประเทศดังกล่าว และได้เริ่มโครงการเป็นครั้งแรกในปี 2517 โดยประเทศญี่ปุ่นเป็นเจ้าของโครงการดำเนินการด้วยความร่วมมือจากประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง 5 ประเทศ ซึ่งต่อมาในปี พ.ศ. 2527 ประเทศบรูไนได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) และได้เป็นประเทศสมาชิกใหม่ที่เข้าร่วมโครงการนี้ด้วย (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ 2533 : 1)

ในทุกปีโครงการเรือเยาวชนเอเชียอาคเนย์จะนำเยาวชนจากประเทศสมาชิกดังกล่าว รวมทั้งเยาวชนจากประเทศญี่ปุ่น ประเทศละ 35 คน พร้อมทั้งหัวหน้าคณะผู้แทนเยาวชน (National Leader) ประเทศละ ๑ คน ร่วมเดินทางไปกับเรือโดยมีจุดเริ่มต้น (Assembly Point) ของการเดินทางผลิตเปลี่ยนหมุนเวียนกันทุกปี ระหว่างประเทศสมาชิกเรือดังกล่าวจะแวะเยือนเมืองหลวงของแต่ละประเทศเป็นระยะเวลาประเทศละ 5 - 6 วัน และมีจุดหมายปลายทาง ๗ ประเทศญี่ปุ่น ระยะเวลาของการเดินทางจะอยู่ในระหว่างเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน ของทุกปี ในช่วงระหว่างการเดินทางจะมีกิจกรรมต่าง ๆ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการเสริมสร้างความเข้าใจอันดีซึ่งกันและกัน ตลอดจนการทัศนศึกษาในประเทศต่าง ๆ ที่เข้าร่วมโครงการ โดยจะใช้เวลาในการเดินทางประมาณ 50 วัน (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ 2534 : 21)

สำหรับการดำเนินงานโครงการเรือเยาวชนเอเชียอาคเนย์ในประเทศไทย เดิมสำนักงานส่งเสริมเยาวชนแห่งชาติ เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินงาน ต่อมาสำนักงานฯ ได้ยุบเลิกในปี 2519 และองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรีให้ดำเนินงานโครงการนี้ต่อจากสำนักงานส่งเสริมเยาวชนแห่งชาติ ต่อมาเมื่อได้มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ ในปี 2521 คณะรัฐมนตรีได้มีมติในการประชุม เมื่อวันที่ 17 เมษายน 2522 ให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ เป็นเจ้าของเรื่องรับผิดชอบโครงการต่อไป ตามที่องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เสนอ (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี 2522 : 3)

2. วัตถุประสงค์

โครงการเรือเยาวชนเอเชียอาคเนย์ มีวัตถุประสงค์ดังนี้คือ

1. เพื่อส่งเสริมมิตรภาพและความเข้าใจอันดีระหว่างเยาวชนญี่ปุ่นและเยาวชนอาเซียน
2. เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านต่าง ๆ เช่น สังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม รวมทั้งการศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาในระดับเยาวชน
3. เพื่อเผยแพร่ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงาม
4. เพื่อการฝึกฝนเยาวชนในการอยู่รวมกลุ่มและสร้างสรรค์ประโยชน์ร่วมกัน
5. เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ความรู้สำหรับนำไปใช้ประโยชน์แก่ประเทศชาติ

ในอนาคต

3. การเตรียมโครงการ

ประมาณเดือนพฤษภาคมของทุกปี รัฐบาลประเทศญี่ปุ่นจะเชิญผู้แทนจากประเทศอาเซียนมาประชุมร่วมกัน ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น เพื่อสนทนาแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและกำหนดข้อตกลงร่วมกันในการดำเนินงานโครงการเรือเยาวชนเอเชียอาคเนย์ในแต่ละปี โดยการประชุมดังกล่าวจะมีการนำผลการดำเนินโครงการในปีก่อน ๆ มาเป็นแนวทางในการพิจารณาประกอบด้วย นอกจากนี้รัฐบาลประเทศญี่ปุ่นยังได้เชิญผู้แทนจากสถานเอกอัครราชทูตของประเทศ

อาเซียนและผู้แทนจากหน่วยงานเอกชนที่เกี่ยวข้องมาร่วมสังเกตการณ์ และวางแผนการดำเนินงาน เพื่อให้โครงการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

ประเด็นสำคัญของการประชุมผู้แทนประเทศอาเซียนและญี่ปุ่นเป็นเรื่องเกี่ยวกับการกำหนดประเทศที่จะเป็นจุดเริ่มต้นของโครงการ กำหนดการโครงการโดยคร่าว ๆ หัวข้อหลักที่เอกชนจะใช้ในการอภิปรายทางวิชาการ การยกเว้นค่าธรรมเนียมในการจองเรือ ๗ ประเทศต่าง ๆ การเตรียมการต้อนรับในแต่ละประเทศ และการจัดหาครอบครัวเจ้าภาพให้แก่คณะเอกชน ซึ่งเอกสารต่าง ๆ เช่น ข้อตกลง ข้อตกลงเพิ่มเติม และอื่น ๆ ซึ่งเป็นผลจากการประชุมจะถูกส่งไปยังรัฐบาลที่เกี่ยวข้องของแต่ละประเทศ จากนั้นเจ้าหน้าที่รัฐบาลญี่ปุ่นจะเดินทางมาประเทศอาเซียนเพื่อตกลงในรายละเอียดของกิจกรรมที่จะจัดขึ้นในระหว่างที่เรือจอดเทียบท่าในประเทศนั้น ๆ อีกครั้งหนึ่ง

การแจ้งชื่อและประวัติของคณะเอกชนที่เข้าร่วมโครงการและหัวหน้าคณะผู้แทนเอกชน รัฐบาลประเทศอาเซียนทั้ง 6 ประเทศจะต้องแจ้งชื่อผู้ที่เข้าร่วมโครงการผ่านสถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศตนเพื่อให้แจ้งต่อไปยังประเทศญี่ปุ่นภายในระยะเวลาที่กำหนด (ตามข้อตกลงของการประชุมผู้แทนประเทศสมาชิกอาเซียนและญี่ปุ่น) เพื่อรัฐบาลประเทศญี่ปุ่นจะได้นำไปจัดทำทำเนียบนาม เอกสาร และคู่มือสำหรับการเข้าร่วมโครงการเพื่อแจกให้แก่คณะเอกชนและรัฐบาลของประเทศที่เกี่ยวข้องต่อไป (Prime Minister's Office 1989 : 31-33)

4. กำหนดการเดินทาง

กำหนดการเดินทางตลอดระยะเวลาของการเข้าร่วมโครงการโดยเรือนิปปอนมารุ (Nippon Maru) ใช้เวลาทั้งสิ้นประมาณ 50 วัน เรือนิปปอนมารุจะเดินทางออกจากประเทศญี่ปุ่นมายังประเทศที่เป็นจุดเริ่มต้นโครงการพร้อมด้วยผู้บริหารเรือเอกชน หัวหน้าคณะผู้แทนเอกชนประเทศต่าง ๆ และชาวญี่ปุ่น สำหรับชาวชนประเทศอาเซียนทั้งหมดยกเว้นชาวชนจากประเทศที่เป็นจุดเริ่มต้นโครงการจะเดินทางโดยเครื่องบินจากเมืองหลวงประเทศของตน เพื่อมาร่วมพิธีเปิดโครงการและลงเรือ ๗ ประเทศที่กำหนดให้เป็นจุดเริ่มต้นของโครงการในปีนั้น ๆ จากนั้นคณะชาวชนทั้งหมดจะเข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละประเทศที่เรือจอดแวะตามลำดับ ในระหว่าง

ที่แวะเยือนประเทศต่าง ๆ คณะเยาวชนจะเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การเยี่ยมชมสถานที่สำคัญ ๆ ทางเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม การศึกษา วัฒนธรรม และการสังคมสงเคราะห์ รวมทั้งรับฟังคำบรรยายจากวิทยากรของประเทศนั้น ๆ การเข้าร่วมในกิจกรรมทางสังคม การแลกเปลี่ยนสันถวไมตรีกับเยาวชนท้องถิ่น และการพักกับครอบครัวซึ่งมีฐานะปานกลาง

ในแต่ละประเทศจะมีการตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ในการต้อนรับและอำนวยความสะดวกแก่คณะเยาวชนโครงการเรือเยาวชนเอเชียอาคเนย์ คณะกรรมการจะประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานเยาวชน องค์กรเยาวชนต่าง ๆ และอดีตผู้เข้าร่วมโครงการเรือเยาวชนเอเชียอาคเนย์ ซึ่งมีหน้าที่ในการวางแผนและเตรียมการในกิจการที่เกี่ยวข้องกับโครงการเรือเยาวชนเอเชียอาคเนย์ เช่น การจัดให้เยาวชนเข้าเยี่ยมชมบุคคลสำคัญของประเทศ การเยี่ยมชมหน่วยงานและสถานที่สำคัญต่าง ๆ เป็นต้น สำหรับการจัดเยาวชนให้พักกับครอบครัวนั้น อดีตผู้เข้าร่วมโครงการและหน่วยงานที่รับผิดชอบจะเป็นผู้วางแผนการดำเนินงาน

การเดินทางโดยเรือนิปปอนมารูจะสิ้นสุดลงเมื่อเรือเทียบท่า ณ ประเทศญี่ปุ่น จากนั้นเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการจะร่วมกิจกรรมในประเทศญี่ปุ่นต่ออีกเป็นเวลา 10 วัน ซึ่งรวมถึงกำหนดการที่จัดในกรุงโตเกียวและนอกเมืองโตเกียวอีก 2 คืน 3 วัน พิธีปิดโครงการจะจัดในวันสุดท้าย หลังจากนั้น เยาวชนและหัวหน้าคณะผู้แทนเยาวชนจากประเทศสมาชิกสมาคมอาเซียนจะแยกย้ายกันเดินทางกลับประเทศของตน โดยทางเครื่องบินในวันรุ่งขึ้น ซึ่งนับเป็นการสิ้นสุดโครงการ (Prime Minister's Office 1989 : 39)

5. เรือที่ใช้ในการเดินทาง

รัฐบาลญี่ปุ่นได้เช่าเหมาเรือนิปปอนมารู ของบริษัทมิซุชิ โอ.เอส.เค.ไลน์ส ขนาดความยาวตลอดลำ 150 เมตร กว้าง 20 เมตร ระบายชั้นน้ำ 9,773 ตัน มีจำนวนห้องพัก 155 ห้อง มีห้องโถง ห้องนั่งเล่น ห้องสมุด ห้องประชุมใหญ่ สระว่ายน้ำ คาเฟ่สำหรับออกกำลังกาย ห้องรักษาพยาบาล ร้านเสริมสวย ห้องซักผ้า และห้องรับประทานอาหาร การจัดแบ่งห้องพักแบ่งแยกตามเพศชาย-หญิง และกลุ่มพื้นฐานของเยาวชน โดยเยาวชนเพศเดียวกันที่อยู่ในกลุ่ม

พื้นฐานเดียวกันจะได้พัฒนาร่วมกันหรือในบริเวณเดียวกัน เพื่อความสะดวกในการนัดหมายทำกิจกรรมต่าง ๆ

ในปี 2533 รัฐบาลญี่ปุ่นได้เปลี่ยนใช้เรือนิปปอนมารูล่าใหม่แทนล่าเดิมซึ่งปฏิบัติงานมานาน ตั้งแต่เริ่มโครงการในปี 2517 ถึงปี 2532 เรือล่าใหม่นี้ยังคงใช้ชื่อเดิมคือนิปปอนมารู ซึ่งมีขนาดความยาวตลอดลำ 166.4 เมตร กว้าง 24 เมตร ระวางขับน้ำ 22,000 ตัน มีจำนวนห้องพัก 202 ห้อง มีห้องออกกำลังกาย ห้องฉายภาพยนตร์ บาร์ เครื่องดื่ม ห้องอาบน้ำรวมแบบญี่ปุ่น ห้องรับแขก ห้องเล่นเปียโน ที่นั่งพักผ่อนตามจุดต่าง ๆ และลิฟท์ชั้นลงระหว่างชั้น 1 ถึงชั้น 7 อีก 2 ตัว เพิ่มขึ้นมา (SSEAYP News 1991 : 2)

6. ผู้เข้าร่วมโครงการ

ผู้เข้าร่วมโครงการเรือเยาวชนเอเชียอาคเนย์ ประกอบด้วย

6.1 เยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ (Participating Youths)

เยาวชนที่เข้าร่วมโครงการเรือเยาวชนเอเชียอาคเนย์มาจากประเทศกลุ่มอาเซียน 6 ประเทศ และประเทศญี่ปุ่น ประเทศละ 35 คน โดยจะมีจำนวนผู้แทนเยาวชนชายหญิงในสัดส่วนที่เท่ากัน คุณสมบัติของเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ (The Ship for Southeast Asian Youth 1986 : 44) มีดังนี้

6.1.1 มีอายุระหว่าง 18 - 30 ปี

6.1.2 มีความรู้ภาษาอังกฤษขั้นสูงสามารถใช้การได้โดยสามารถอ่านเขียน และพูดได้ดี

6.1.3 มีสุขภาพ พลานามัยดี พร้อมทั้งจะร่วมกิจกรรมในโครงการและสามารถปรับตัวให้เข้ากับการใช้ชีวิตกลุ่มได้ตลอดระยะเวลาตามโครงการ

6.1.4 มีความเข้าใจและสนใจประเทศที่เดินทางไปแวะเยือนเป็นอย่างดี

สำหรับประเทศไทยได้กำหนดคุณสมบัติของเยาวชนเพิ่มเติม ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ ม.ป.ป : 1)

- 6.1.5 มีสัญชาติไทยตามหลักฐานทะเบียนบ้านของทางราชการ
- 6.1.6 สังกัดสถาบันการศึกษาหรือสังกัดหน่วยงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเยาวชนมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี โดยมีหนังสือรับรอง จากสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัด
- 6.1.7 เป็นโสดและไม่มีพันธะใด ๆ ในระหว่างเข้าร่วมโครงการ
- 6.1.8 สามารถเข้าร่วมการฝึกอบรมตามวัน เวลาที่กำหนด และเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ก่อนการเดินทางได้
- 6.1.9 ไม่อยู่ในระหว่างการขอรับทุนจากแหล่งอื่น รวมทั้งทุนในโครงการอื่นของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ
- 6.1.10 ผู้ที่เคยเข้าร่วมโครงการระหว่างประเทศของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ จะต้องเดินทางกลับมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี จึงจะมีสิทธิ์สมัคร

6.2 หัวหน้าคณะผู้แทนเยาวชน (National Leader)

รัฐบาลของแต่ละประเทศที่เข้าร่วมโครงการ จะแต่งตั้งหัวหน้าคณะผู้แทนเยาวชน จำนวน 2 คน เพื่อร่วมเดินทางไปกับเยาวชนโครงการนี้ โดยทำหน้าที่ควบคุมดูแล ให้คำปรึกษาแนะนำแก่เยาวชนที่เข้าร่วมโครงการของประเทศตน และเข้าร่วมในคณะกรรมการดำเนินงานเรือ (Cruise Operating Committee)

6.3 ผู้บริหารและคณะเจ้าหน้าที่บริหาร (Administrator and Administrative Staff)

ผู้บริหารซึ่งทำหน้าที่บริหารและประสานงานโครงการทั้งหมด และคณะเจ้าหน้าที่บริหารซึ่งทำหน้าที่ช่วยเหลือผู้บริหารในระยะเวลาเดินทางร่วมโครงการ รัฐบาลของประเทศญี่ปุ่นจะเป็นผู้แต่งตั้ง

7. แผนภูมิการบริหารงานโครงการเรือเหาะชนเอเชียอาคเนย์

ผู้ที่ร่วมเดินทางไปกับเรือเหาะชน ซึ่งหมายถึงผู้บริหาร คณะกรรมการบริหาร หัวหน้าคณะเหาะชนแต่ละประเทศ และเหาะชนที่เข้าร่วมโครงการทั้งหมดจะมีการจัดแบ่งกลุ่มเพื่อปฏิบัติงานในหน้าที่ต่าง ๆ ดังนี้ (Prime Minister's Office 1987 : 43-45)

7.1 ผู้บริหาร (Administrator) ผู้บริหารจะดำเนินงานและประสานงานโครงการทั้งหมดตลอดระยะเวลาของโครงการ โดยมีคณะเจ้าหน้าที่บริหารช่วยเหลือในการดำเนินงานตามความรับผิดชอบให้สำเร็จลุล่วง

7.2 คณะกรรมการดำเนินงานเรือ (Cruise Operating Committee) คณะกรรมการนี้จะประกอบด้วยหัวหน้าคณะผู้แทนเหาะชนแต่ละประเทศ โดยมีผู้บริหารเป็นที่ปรึกษา คณะกรรมการฯ จะทำหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ และตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่และกิจกรรมต่าง ๆ บนเรือและปัญหาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ หากมีกรณีที่เกิดขึ้น คณะกรรมการฯ ก็จะให้คำแนะนำปรึกษาแก่เหาะชนที่เข้าร่วมโครงการด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่เหาะชนที่เข้าร่วมโครงการประพาศดินเป็นการฝ่าฝืนกฎระเบียบของเรือ คณะกรรมการฯ มีอำนาจพิจารณาส่งตัวเหาะชนผู้นั้น กลับประเทศตนก่อนเสร็จสิ้นโครงการได้

7.3 คณะอนุกรรมการ (Sub Committees) คณะอนุกรรมการต่าง ๆ ตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่ให้การตัดสินใจในรายละเอียดและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ บนเรือ ซึ่งได้แก่ การอภิปรายทางวิชาการ การแสดงทางวัฒนธรรม กิจกรรมชมรมต่าง ๆ การกีฬาและนันทนาการ คณะอนุกรรมการประกอบด้วยผู้แทนเหาะชนจากแต่ละประเทศจำนวนหนึ่ง หรือในบางปีอาจมาจากผู้แทนของกลุ่มพื้นฐาน กลุ่มละ 2 คน โดยมีหัวหน้าคณะผู้แทนเหาะชนเป็นที่ปรึกษา แต่อย่างไรก็ตาม ผลการตัดสินใจของคณะอนุกรรมการนี้จะมีผลก็ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการดำเนินงานเรือให้ดำเนินการได้

7.4 ผู้นำเหาะชนและผู้ช่วยผู้นำเหาะชน (Youth Leaders and Assistant Youth Leaders) ผู้นำเหาะชนและผู้ช่วยผู้นำเหาะชน (ชาย 1 คน หญิง 1 คน) จะได้รับการคัดเลือกจากกลุ่มเหาะชนของแต่ละประเทศ เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้แทนกลุ่มเหาะชนของประเทศตน ผู้นำเหาะชนจะช่วยเหลือหัวหน้าคณะผู้แทนเหาะชนของตน และทำหน้าที่ใน

การติดต่อและประสานงานในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการฝ่ายตน
ผู้ช่วยผู้นำเยาวชนมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้นำเยาวชน

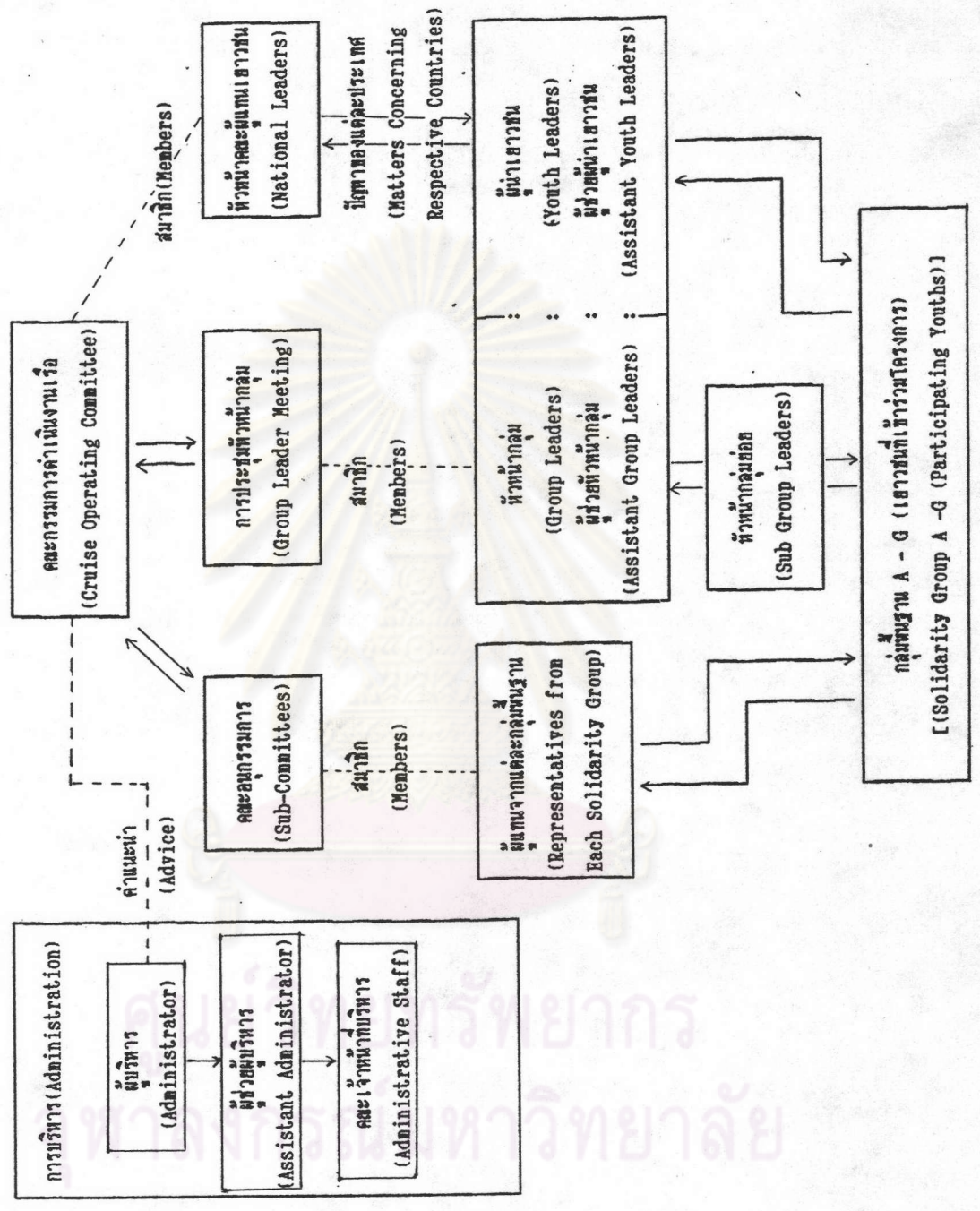
7.5 การประชุมหัวหน้ากลุ่ม (Group Leader Meeting) ประกอบด้วยผู้นำ
และผู้ช่วยผู้นำกลุ่มซึ่งมีหน้าที่กระจายข่าวสารของที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานเรือให้เยาวชน
ในกลุ่มหรือประเทศตนทราบ และยังทำหน้าที่ประสานงานนำข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะจาก
เยาวชนไปเสนอให้คณะกรรมการดำเนินงานเรือทราบอีกต่อหนึ่ง การประชุมหัวหน้ากลุ่มนี้จะมี
หัวหน้าคณะผู้แทนเยาวชนของ 2 ประเทศ เป็นที่ปรึกษา

7.6 กลุ่มพื้นฐาน (Solidarity Group) เยาวชนที่เข้าร่วมโครงการจะถูก
จัดแบ่งออกเป็น 7 กลุ่ม ตั้งแต่ A - G ในแต่ละกลุ่มประกอบด้วยเยาวชนจาก 7 ประเทศ ๆ ละ
5 คน รวม 35 คน กลุ่มพื้นฐานเหล่านี้จัดแบ่งไว้เพื่อให้เยาวชนชาติต่าง ๆ ทำกิจกรรมร่วมกันทั้ง
ในระหว่างที่อยู่บนเรือและในประเทศที่เรือจอดแวะ โดยมีผู้นำเยาวชนและผู้ช่วยผู้นำเยาวชนเป็น
หัวหน้ากลุ่ม และผู้ช่วยหัวหน้ากลุ่มตามลำดับ

รูปแบบการบริหารงานโครงการเรือเยาวชนเอเชียอาคเนย์ปรากฏตามแผนภูมิดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิการบริหารงานโครงการเรือเยาวชนเอเชียอาคเนย์

การบริหาร Administration

ผู้บริหาร Administrator

ผู้ช่วยผู้บริหาร Assistant Administrator

คณะเจ้าหน้าที่บริหาร Administrative Staff

คณะกรรมการดำเนินงานเรือ
(Cruise Operating Committee)

คำแนะนำ
(Advice)

คณะกรรมการ
(Sub-Committees)

สมาชิก
(Members)

การประชุมหัวหน้ากลุ่ม
(Group Leader Meeting)

สมาชิก
(Members)

หัวหน้าคณะผู้นำเยาวชน
(National Leaders)

ปัญหาของแต่ละประเทศ
(Matters Concerning
Respective Countries)

ผู้แทนจากแต่ละกลุ่มพื้นฐาน
(Representatives from
Each Solidarity Group)

ผู้นำเยาวชน
(Youth Leaders)

ผู้ช่วยผู้นำเยาวชน
(Assistant Youth Leaders)

หัวหน้ากลุ่ม
(Group Leaders)

ผู้ช่วยหัวหน้ากลุ่ม
(Assistant Group Leaders)

หัวหน้ากลุ่มย่อย
(Sub Group Leaders)

กลุ่มพื้นฐาน A - G (เยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ)
[[Solidarity Group A -G (Participating Youths)]]

8. กิจกรรมระหว่างการแข่งขันโครงการ

กิจกรรมระหว่างการแข่งขันโครงการมีดังนี้

8.1 กิจกรรมการแนะนำประเทศของเยาวชน

กิจกรรมนี้จะเป็นการแนะนำประเทศของเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา และวัฒนธรรม โดยแบ่งเป็น ๓ รูปแบบ คือ การจัดนิทรรศการ และการแสดงทางวัฒนธรรม

8.1.1 การจัดนิทรรศการ เยาวชนจากประเทศต่าง ๆ จะเตรียมข้อมูล วัสดุ อุปกรณ์ ต่าง ๆ เพื่อจัดนิทรรศการแนะนำประเทศของตน โดยอาจใช้สื่อต่าง ๆ เช่น รูปภาพ เอกสารเผยแพร่ งานศิลปะ วิดีทัศน์ ภาพนิ่งและอื่น ๆ และจัดแสดงในวันที่กำหนดให้เป็นวันประจำชาติ

8.1.2 การแสดงทางวัฒนธรรม เป็นการแสดงชุดประจำชาติของเยาวชนชาติต่าง ๆ ที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อนำเสนอและเผยแพร่ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมประจำชาติให้เยาวชนชาติต่าง ๆ ได้รับรู้ โดยอาจแสดงออกมาในรูปของ การร้องเพลง เต้นรำ หรือ บทละคร เป็นต้น

8.2 กิจกรรมการฟังบรรยายและอภิปรายทางวิชาการ

ในประเทศที่เรือเยาวชนจอดแวะ คณะกรรมการฝ่ายต้อนรับจะจัดให้มีการกิจกรรมต่าง ๆ และหนึ่งในบรรดากิจกรรมทั้งหลายที่จัดขึ้น ได้แก่ การฟังบรรยายทางวิชาการ ในการนี้ วิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถและเชี่ยวชาญในหัวข้อที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ปัญหาระหว่างประเทศ จะได้รับเชิญให้มาบรรยายแก่คณะเยาวชน

สำหรับการอภิปรายทางวิชาการซึ่งเป็นอีกกิจกรรมหนึ่งทางด้านงานวิชาการที่คณะเยาวชนจะต้องปฏิบัติด้วยตนเองระหว่างที่อยู่บนเรือนั้นแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ การอภิปรายในหัวข้อหลัก และหัวข้อเสรี

8.2.1 การอภิปรายในหัวข้อหลัก หมายถึง การอภิปรายในหัวข้อที่กำหนดมาจากมติของที่ประชุมกลุ่มคณะผู้แทนประเทศสมาชิกอาเซียน

และญี่ปุ่น (Conference of the Representatives of the Six Southeast Asian Countries and Japan) ซึ่งจัดประชุมกันทุกปีในเดือนพฤษภาคม ก่อนเริ่มโครงการ โดยรัฐบาลประเทศญี่ปุ่นเป็นเจ้าภาพ ตัวอย่าง หัวข้อหลักซึ่งปกติจะกำหนดเป็น 2 หัวข้อ ให้คณะเยาวชนเลือกก่อนไปร่วมโครงการเพื่อจะได้จัดเตรียมข้อมูลไว้ใช้ประกอบการอภิปรายร่วมกับเยาวชนชาติอื่น มีดังนี้ (Prime Minister's Office 1990 : 54)

1. Growing ASEAN - Japan Relations

1.1 Evaluation of ASEAN and Japan Relations in the Social Economic and Cultural Fields

1.2 Suggestions for Exchange Between ASEAN Countries and Japan in Social, Economic and Cultural Fields

2. The Role of Young People in Environmental Conservation and Development

2.1 Overview of Existing Environmental Conservation

2.2 Recommendations for Environmental Conservation and Development

8.2.2 การอภิปรายในหัวข้อเสรี หมายถึง การอภิปรายในเรื่องทั่ว ๆ ไปที่เยาวชนสนใจ โดยคณะกรรมการฝ่ายการอภิปรายทางวิชาการ ซึ่งประกอบไปด้วยตัวแทนจากเยาวชนแต่ละชาติ จะเป็นผู้นำหัวข้อที่เยาวชนในกลุ่มตนเสนอมาและนำเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการดำเนินงาน

เรื่องอีกทีหนึ่ง ตัวอย่างหัวข้อเสรี ได้แก่ (Prime Minister's Office 1990 : 55)

1. Ideal Spouse
2. Women's Role in Society
3. International Marriage
4. Ideal Family
5. The Way of Living in ASEAN and Japan
6. Youth Problems
7. Ideal Country

ซึ่งภายหลังเสรีจึงสิ้นการอภิปรายทั้งในหัวข้อหลักหรือหัวข้อเสรี คณะอนุกรรมการฝ่ายการอภิปรายทางวิชาการจะเป็นผู้รวบรวมรายงานของแต่ละกลุ่มเพื่อสรุปผลการดำเนินงานเสนอต่อคณะกรรมการดำเนินงานเรือเพื่อทราบอีกครั้งหนึ่ง

8.3 กิจกรรมกีฬา นันทนาการ และชมรมต่าง ๆ

กิจกรรมกีฬาและนันทนาการจัดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาพลานามัย และส่งเสริมความรู้สึกในด้านความสมัครสมานสามัคคีของเยาวชนผู้เข้าร่วมโครงการ สำหรับกิจกรรมชมรมต่าง ๆ นั้นจัดขึ้น เพื่อวัตถุประสงค์ที่จะส่งเสริมให้เยาวชนรู้จักการแลกเปลี่ยนความรู้และความถนัดในกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งกันและกัน ตามแต่ความสนใจของแต่ละบุคคล

กิจกรรมกีฬาและนันทนาการที่จัดได้แก่ การประกวดร้องเพลงเชียร์ การแข่งขัน เล่นเกมส์ประเภทต่าง ๆ ที่แนะนำโดยเยาวชนแต่ละชาติโดยจะชักชวนให้ทุกคนได้มีโอกาสเข้าร่วมเล่น สำหรับกิจกรรมชมรมนั้น โดยทั่วไปจะเป็นชมรมในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ ชมรมนาฏศิลป์ (Dance Club) ชมรมดนตรี (Music Club) ชมรมศิลปหัตถกรรม (Handicraft Club) ชมรมภาษา (Language Club) และชมรมศิลปะป้องกันตัว (Martial Arts Club) เป็นต้น ซึ่งเยาวชนคนใดที่สนใจในกิจกรรมไหนก็จะสามารถเข้าร่วมได้

8.4 กิจกรรมการร่วมงานพิธีการต่าง ๆ

ในแต่ละประเทศที่เรือจอดแวะ คณะกรรมการฝ่ายต้อนรับจะจัดให้ทีมงานพิธีการที่สำคัญต่าง ๆ เช่น พิธีต้อนรับคณะเฮาชน การนำคณะเฮาชนและผู้บริหารโครงการ รวมทั้งหัวหน้าคณะเฮาชนแต่ละประเทศเข้าเยี่ยมชมคารวะบุคคลสำคัญในประเทศนั้น ๆ การจัดเลี้ยงรับรองเนื่องในโอกาสต่าง ๆ พิธีส่งคณะเฮาชน โดยในบางโอกาสจะจัดให้มีการแสดงประจำชาติ และการแสดงจากคณะเฮาชนที่เข้าร่วมโครงการด้วย

8.5 กิจกรรมการเยี่ยมชมสถานที่ต่าง ๆ

คณะกรรมการฝ่ายต้อนรับของประเทศต่าง ๆ ที่เรือจอดแวะซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบจัดเตรียมกำหนดการต้อนรับคณะเฮาชนชาติต่าง ๆ ที่เข้าร่วมโครงการระหว่างแวะเยือนประเทศจะจัดกำหนดการให้เฮาชนได้มีโอกาสไปเยี่ยมชมและทัศนศึกษาสถานที่/หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม สังคมสงเคราะห์ เศรษฐกิจ อุตสาหกรรม ศูนย์เฮาชน และการกีฬา เป็นต้น เพื่อให้เฮาชนได้เพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์เกี่ยวกับประเทศนั้น ๆ ได้มากขึ้น โดยในการเยี่ยมชมแต่ละครั้งจะมีเจ้าหน้าที่บรรยายและให้คำแนะนำ

8.6 กิจกรรมการพักกับครอบครัวเจ้าภาพ (Home Stay)

ตามกำหนดการการต้อนรับของประเทศต่าง ๆ จะมีการจัดช่วงวันที่ให้เฮาชนชาติต่าง ๆ สกเว้นเฮาชนประจำชาตินั้น ๆ ไปพักกับครอบครัวประเทศเจ้าภาพ เพื่อให้เฮาชนได้เรียนรู้วิถีความเป็นอยู่และการปฏิบัติตนในด้านต่าง ๆ ของคนในประเทศนั้น ระยะเวลาที่พักอาจเป็น 1 - 2 คืน ตามแต่จะกำหนด ซึ่งการจัดเตรียมเฮาชนให้พักค้างคืนกับครอบครัวประเทศเจ้าภาพนั้นมีหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเฮาชนแห่งชาติ 2526 : 13)

1. ครอบครัวเจ้าภาพควรเป็นครอบครัวที่มีชีวิตความเป็นอยู่ในระดับกลาง
2. พ่อแม่บุญธรรมจะต้องเป็นคู่แต่งงานซึ่งมีอายุอยู่ในวัยที่สมควร ไม่ว่าจะโสดก็ตาม ครอบครัวที่มีแต่สมาชิกเป็นชายล้วนจะไม่สามารถให้การต้อนรับผู้เข้าร่วมโครงการที่เป็นหญิงได้
3. ครอบครัวจะต้องรับเฮาชนผู้เข้าร่วมโครงการที่เป็นเพศเดียวกัน

จำนวน 2 - 3 คน และไม่ว่าในกรณีใดก็ตามจะรับเขาชนหญิง
เพียง 1 คน ไม่ได้

4. ครอบครัวควรมีเด็กที่มีวัยใกล้เคียงกันกับผู้เข้าร่วมโครงการ
5. ครอบครัวควรมีสมาชิกในครอบครัวอย่างน้อย 1 คน ที่สามารถ
พูดภาษาอังกฤษหรือภาษาพื้นเมืองของผู้เข้าร่วมโครงการได้
6. ครอบครัวจะพำนักอยู่ไม่ไกลจากสำนักงานที่รับผิดชอบโครงการนี้
โดยใช้เวลาไม่เกินกว่า 1 ชั่วโมง
7. ระยะเวลาพักอยู่กับครอบครัวประมาณ 1 - 2 คืน
8. ประเทศที่เข้าร่วมโครงการทุกประเทศควรจัดทำหนังสือคู่มือเกี่ยวกับ
คำแนะนำ และข่าวสารที่เป็นประโยชน์สำหรับเขาชนในการพิกกับ
ครอบครัวในแต่ละประเทศ และแจกให้เขาชนทุกคนล่วงหน้า

8.7 การแลกเปลี่ยนสันถวไมตรีกับเขาชนท้องถิ่น

คณะเขาชนที่เข้าร่วมโครงการจะมีโอกาสไปพบปะกับเขาชนท้องถิ่น
เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ และทำกิจกรรมร่วมกับเขาชนในชาตินั้น ๆ เพื่อจะ
ได้เรียนรู้และเข้าใจคนของแต่ละประเทศเพิ่มมากขึ้น

8.8 กิจวัตรประจำวันบนเรือ

ในระหว่างที่เขาชนอยู่บนเรือนั้น ในแต่ละวันคณะกรรมการดำเนินงาน
เรือได้กำหนดให้มีการทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามกำหนดการประจำวันดังนี้ (Prime Minister's
Office 1990 : 51)

07.00 น.	ตื่นนอน
07.00 - 07.30 น.	ทำความสะอาดห้องพัก
07.30 - 07.50 น.	ออกกำลังกาย
08.00 - 09.00 น.	อาหารเช้า
09.00 - 10.45 น.	อภิปรายทางวิชาการ
10.45 - 11.00 น.	พัก
11.00 - 12.30 น.	อภิปรายทางวิชาการ

12.30 - 14.00 น.	อาหารกลางวัน
14.00 - 15.15 น.	อภิปรายทางวิชาการ
15.15 - 15.30 น.	พัก
15.30 - 17.00 น.	นันทนาการ
17.00 - 18.00 น.	พัก
18.00 - 19.30 น.	อาหารเย็น
19.30 - 22.30 น.	แลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม
23.00 น.	เข้านอน

8.8.1 การปลุกตอนเช้า (Wake-up Call) กระทำโดยตัวแทนเยาวชน จากแต่ละกลุ่มพื้นฐานซึ่งจะปฏิบัติหน้าที่สับเปลี่ยนหมุนเวียนกันไป ตามกลุ่มของตน การปลุกจะเป็นการประกาศผ่านเครื่องขยาย เสียง และเปิดเสียงดนตรีประกอบ ทั้งขึ้นอยู่กับวิถีการของ แต่ละคน

8.8.2 การออกกำลังกายตอนเช้า กิจกรรมนี้ปกติจะปฏิบัติบริเวณคาเฟ่ เรือ แต่ในกรณีที่ฝนตกจะปฏิบัติในห้องโถงแทน รายละเอียดของ การปฏิบัติกิจกรรมมีดังนี้

1. เยาวชนเข้าแถวตามกลุ่มพื้นฐาน (Solidarity Group)
2. การเชิญธงชาติของทั้ง 7 ประเทศขึ้นสู่ยอดเสา
3. การออกกำลังกายหรือเต้นประกอบจังหวะ โดยมีตัวแทนกลุ่ม พื้นฐานที่มีหน้าที่ในวันนั้นเป็นผู้นำการออกกำลังกาย
4. การประกาศหน้าแถวภายหลังเสร็จสิ้นการออกกำลังกาย กรณีมีเรื่องที่จะต้องประกาศให้เยาวชนทุกคนทราบในขณะนั้น จากนั้นเยาวชนแต่ละคนจะแยกย้ายไปปฏิบัติภารกิจส่วนตัวและ รับประทานอาหารเช้า เพื่อร่วมกิจกรรมตามกำหนดการ ประจำวันต่อไป

8.8.3 การประกาศให้เขาชนทุกคนเข้านอน เวลา 23.00 น. ผู้แทนกลุ่มพื้นฐานที่มีหน้าที่ต้องปฏิบัติในวันนั้น ๆ จะประกาศเตือนผ่านเครื่องขยายเสียง โดยอาจเปิดเสียงดนตรีประกอบไปด้วย จากนั้นผู้แทนกลุ่มอีกคณะหนึ่งจะออกตรวจตรารอบบริเวณเรือเพื่อให้แน่ใจว่าไม่มีเขาชนคนใดหลงเหลืออยู่นอกห้องพักในขณะนั้น และคณะผู้บริหารโครงการเรือจะทำการตรวจตราความเรียบร้อย และความปลอดภัยอีกครั้งหนึ่ง

9. ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ

รัฐบาลประเทศญี่ปุ่นจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการเดินเรือและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เป็นค่าโดยสารเครื่องบินไป-กลับ จากเมืองหลวงของประเทศที่เข้าร่วมโครงการและญี่ปุ่น สำหรับหัวหน้าคณะเขาชน (National Leaders) ประเทศอาเซียน ค่าโดยสารเครื่องบินของคณะเขาชนที่เข้าร่วมโครงการในเที่ยวไปจากเมืองหลวงของแต่ละประเทศไปยังประเทศที่กำหนดให้เป็นจุดเริ่มต้นโครงการ (ยกเว้นเขาชนญี่ปุ่นและเขาชนประเทศที่เป็นจุดเริ่มต้นโครงการ) ค่าโดยสารเครื่องบินในเที่ยวกลับของเขาชนที่เข้าร่วมโครงการจากประเทศญี่ปุ่นไปยังเมืองหลวงของแต่ละประเทศ ค่าอาหาร เครื่องดื่มระหว่างเข้าร่วมโครงการ ค่าพาหนะ ค่าธรรมเนียมในการเข้าชมสถานที่ และค่าใช้จ่ายอื่นที่มีในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ยกเว้น ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ซึ่งเป็นค่าดำเนินการคัดเลือกเขาชน ประมุขนิเทศ และการจัดกิจกรรมในแต่ละประเทศที่เรือจอดแวะซึ่งรัฐบาลประเทศเจ้าภาพเป็นผู้รับผิดชอบ (Prime Minister's Office 1989 : 34)

จากความเป็นมาของโครงการเรือเขาชนเอเชียอาคเนย์ที่ได้ระบุไว้ว่า รัฐบาลประเทศญี่ปุ่นกับรัฐบาลของประเทศสมาชิกสมาคมอาเซียน 5 ประเทศ ได้แก่ ไทย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย ได้ทำข้อตกลงร่วมกันที่จะให้มีการดำเนินโครงการเรือเขาชนเอเชียอาคเนย์ และต่อมาในปี พ.ศ. 2527 ประเทศบรูไนได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกใหม่ภายหลังการเข้าเป็นสมาชิกสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) ซึ่งนับเป็นปีที่

11 ของการดำเนินโครงการเรือเหาะชนเอเชียอาคเนย์ อันนับได้ว่าการดำเนินโครงการเรือ
เหาะชนเอเชียอาคเนย์ เป็นโครงการความร่วมมือระหว่างประเทศญี่ปุ่นและรัฐบาลประเทศ
สมาชิกอาเซียนครบทั้ง 6 ประเทศ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำหรับในส่วนของการประเมินผลการเข้าร่วมโครงการเรือเหวชนเอเซียอาคเนย์ของเหวชนไทย ที่งานฝึกอบรม กองส่งเสริมและพัฒนาเหวชน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเหวชนแห่งชาติ ได้จัดให้มีการประชุมประเมินผลในครั้งหลังจากเหวชนกลับจากการเข้าร่วมโครงการ ในรูปแบบของการให้เหวชนพูดเสนอความคิดเห็นในหัวข้อดังนี้ การฝึกอบรม การบริหารงานและกิจกรรมที่ฝ่ายญี่ปุ่นจัดให้บนเรือ กิจกรรมในแต่ละประเภทที่เรือจอดแวะ การต้อนรับในประเทศไทย และข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นในเรื่องอื่น ๆ รวม 5 หัวข้อ โดยจะมีการบันทึกเทปและจัดสรุปประเด็นต่างๆ ที่เหวชนได้ให้ข้อคิดเห็นและเสนอแนะเพื่อรวบรวมส่งให้งานวิเทศสัมพันธ์ กองประสานงานเหวชน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเหวชนแห่งชาติ ซึ่งทำหน้าที่ในฝ่ายเลขานุการในคณะกรรมการบริหารโครงการเรือเหวชนเอเซียอาคเนย์ ที่มีปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธานเป็นผู้รวบรวมเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารโครงการเรือเหวชนเอเซียอาคเนย์อีกทีหนึ่งในคราวประชุมครั้งต่อไป

จากการศึกษาเอกสารรายงานสรุปผลการประชุมประเมินผลที่ปรากฏในรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารโครงการเรือเหวชนเอเซียอาคเนย์ (2531-2533 : 4-9) ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเหวชนแห่งชาติ พบว่า

1. การฝึกอบรม ซึ่งแบ่งเป็นภาควิชาการและภาคกิจกรรม ปรากฏผลดังนี้

1.1 ภาควิชาการเหวชนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ตารางการฝึกอบรมจัดแน่นเกินไป ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเบื่อหน่ายและขาดความสนใจ หัวข้อการฝึกอบรมบางหัวข้อมีเนื้อหาซ้ำซ้อนกันและใช้เวลามากเกินไป ควรมีการปรับปรุงการใช้สื่อในการอบรม และให้ข้อมูลทางสถิติทางวิชาการที่เป็นภาษาอังกฤษแก่คณะเหวชนก่อนออกเดินทางด้วย

1.2 ภาคกิจกรรม เหวชนส่วนใหญ่ มีความเห็นว่า อยู่ในเกณฑ์แล้ว แต่ไม่ควรเน้นด้านการอภิปรายมากเกินไป ควรให้ความสำคัญกับทุกกิจกรรมโดยเท่าเทียมกัน ควรให้มีการจำลองการใช้ชีวิตจริงบนเรือ และ หากเป็นไปได้ควรขยายระยะเวลาในการฝึกซ้อมนาฏศิลป์ให้แก่เหวชนด้วย

2. การบริหารงานและกิจกรรมที่ฝ่ายญี่ปุ่นจัดให้บนเรือเหวชนมีความเห็นว่าคณะผู้บริหารเรือเหวชน บริหารงานได้ดีทั้งในด้านการประสานงาน และการให้ความช่วยเหลือใน

เรื่องต่าง ๆ แต่กำหนดการสำหรับการทำกิจกรรมจัดไว้แน่นมาก จึงได้เสนอขอให้เพิ่มเวลาว่าง เพื่อประกอบกิจกรรมส่วนตัว สำหรับการอภิปรายทางวิชาการบนเรือ เยาวชนส่วนใหญ่เห็นว่ายังมีลักษณะของการเสนอรายงานของแต่ละประเทศมากกว่าการระดมความคิดของเยาวชน จึงไม่ได้รับประโยชน์จากแนวคิดใหม่ๆ เท่าที่ควร นอกจากนี้ยังมีการฝ่าฝืนกฎระเบียบของเรือ การไม่ตรงต่อเวลาของเยาวชนบางคนอีกด้วย แต่ทว่าจากการประเมินผลในบางปี ปรากฏว่าเยาวชนไทยได้รับการยอมรับจากเยาวชนชาติอื่น และคณะผู้บริหารเรือ ในเรื่องความประพฤติ มารยาท การปฏิบัติตนตามกฎระเบียบ การให้ความช่วยเหลือเยาวชนชาติอื่น และความสามารถ ในกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยเช่นกัน

3. กิจกรรมในแต่ละประเทศที่เรือจอดแวะ เยาวชนเห็นว่าการต้อนรับในบางประเทศใช้เวลามากเกินไป การเยี่ยมชมสถานที่ต่างๆ ใช้เวลาในการเดินทางนานเกินไป และการพักกับครอบครัวเจ้าภาพ เยาวชนมีปัญหาในเรื่องอาหารซึ่งเยาวชนไม่คุ้นเคย ภาษาซึ่งเยาวชนบางกลุ่มใช้ภาษาท้องถิ่นในการพูดคุยกัน หรือ บางครั้งเยาวชนสื่อสารกันด้วยภาษาอังกฤษไม่ค่อยเข้าใจ ความไม่เข้าใจในวัฒนธรรมของคนในประเทศนั้น เป็นต้น

4. การต้อนรับในประเทศไทยเยาวชนส่วนใหญ่มีความเห็นว่าจัดได้ดีมาก โดยเฉพาะการเลี้ยงรับรองประเทศไทยจัดได้ดีที่สุด

5. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

5.1 ในส่วนของการฝึกอบรมภาควิชาการเจ้าหน้าที่ฝึกอบรมควรใช้หลักจิตวิทยาในการฝึกอบรม นอกจากนั้นในการฝึกอบรมควรบรรจุหัวข้อในการปฐมนิเทศเกี่ยวกับโครงสร้างของการบริหารงานบนเรือขอให้จัดหาข้อมูลเกี่ยวกับประเทศไทยในด้านต่างๆ การฝึกร้องเพลงของชาติอื่น ๆ

5.2 การบริหารงานบนเรือควรมีการปรับโครงสร้างของการดำเนินกิจกรรมใหม่ ควรใช้เวลาพอสมควรในการประกอบกิจกรรมเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงกำหนดการโดยกระทันหัน และควรให้มีเวลาว่างสำหรับประกอบกิจกรรมส่วนตัวมากขึ้น

5.3 การจัดให้เยาวชนเยี่ยมชมสถานที่ต่าง ๆ ตามกลุ่มความสนใจ ควรจัดสถานที่ให้มีลักษณะคล้ายคลึงกัน และไม่ควรมีเวลาในการเดินทางนานเกินไป ครอบครัวเจ้าภาพควรเป็นครอบครัวที่มีฐานะปานกลาง

5.4 การทัศนศึกษาวัดพระศรีรัตนศาสดาราม และพระบรมมหาราชวัง ควรจัด มีคฤศก์ประจำกลุ่ม และให้เจ้าหน้าที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยช่วยทำหน้าที่นี้ด้วย และ ควรจัดเชื่อมชมตามกลุ่มพื้นฐาน (Solidarity Group) เพื่อเยาวชนไทยแต่ละกลุ่มพื้นฐานจะ ช่วยทำหน้าที่มีคฤศก์ให้แก่เยาวชนในกลุ่มของตน

5.5 เยาวชนส่วนใหญ่ยังมีปัญหาในเรื่องการปรับตัว ความไม่เข้าใจใน วัฒนธรรมของเยาวชนชาติต่างๆปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนร่วมห้องซึ่งไม่ค่อยมีความเกรงใจกัน

ซึ่งจากการประชุมประเมินผลตามหัวข้อต่าง ๆ ข้างต้นที่งานฝึกอบรม กองส่งเสริมและ พัฒนาเยาวชน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ กำหนดและจัด ให้มีการประชุมประเมินผลในทุกครั้งหลังจากที่เยาวชนกลับจากการเข้าร่วมโครงการแล้วนั้น จะ เห็นได้ว่าเป็นการรับฟังเพื่อรวบรวมปัญหาข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอนะต่าง ๆ อย่างสั้นๆ ของทุก หัวข้อที่กำหนดภายในเวลา 2 ชั่วโมงครึ่ง ซึ่งแน่นอนว่าไม่สามารถให้ภาพของปัญหา โดย เฉพาะทักษะภาษา และด้านวัฒนธรรมของเยาวชนไทย ว่ามีปัญหาใน 2 ด้านนี้อย่างไรได้เด่นชัด และจากผลการสรุปข้างต้นในสองด้านนี้พบว่า เยาวชนไทยยังต้องการการฝึกอบรมในเรื่องการ ใช้ภาษา ดังจะเห็นได้จากความต้องการที่จะให้มีวิทยากรมาบรรยายเป็นภาษาอังกฤษ ความ ต้องการในส่วนที่เกี่ยวกับข้อมูลสถิติ หรือเนื้อหาทางวิชาการที่เป็นภาษาอังกฤษ ตลอดจนความ ต้องการที่จะเพิ่มพูนความสามารถในเรื่องการใช้ภาษา เพื่อที่ตนจะได้เสนอความคิดเห็นใน เรื่องต่าง ๆ ขณะร่วมกิจกรรมการอภิปรายทางวิชาการได้มากกว่าการรายงานผลตามข้อมูลที่ได้ เตรียมไป เป็นต้น สำหรับในส่วนของวัฒนธรรม เยาวชนส่วนใหญ่ยังมีปัญหาในเรื่องความมีระ เบียบวินัย การปฏิบัติตามกฎ ข้อบังคับของเรือ ความไม่เข้าใจวัฒนธรรมของคนในประเทศนั้น ๆ ความไม่คุ้นเคยกับมารยาทในการรับประทานอาหารตามแบบท้องถิ่นของแต่ละประเทศ เป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนนักศึกษา และผู้ทำงานทั้งในภาครัฐบาลและเอกชนในประเทศไทยนั้น มีผู้ทำวิจัยไว้พอสรุปได้ดังนี้

จริษา ผลประเสริฐ (2514 : 24) ได้ศึกษาระดับความสามารถในการใช้ โครงสร้างทางไวยากรณ์อังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนกวิทยาศาสตร์ แผนกศิลป์ และแผนกทั่วไป ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน และโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 264 คน โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้โครงสร้างทางไวยากรณ์อังกฤษแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ จำนวน 100 ข้อ ที่สร้างขึ้นทดสอบนักเรียนดังกล่าว ผลปรากฏว่า ความสามารถในการใช้โครงสร้างไวยากรณ์อังกฤษของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

จำรัส อานามนารถ (2517 : 35) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษ โดยสร้างแบบทดสอบโครงสร้างไวยากรณ์ คำศัพท์ และความเข้าใจในการอ่าน แล้วนำไปทดสอบนักศึกษาวิทยาลัยครู 6 แห่ง นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนกวิทยาศาสตร์ และแผนกศิลปะ 5 แห่ง รวมตัวอย่างประชากรทั้งหมด 414 คน สรุปผลการวิจัยได้ว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบทั้ง 3 ประเภท สูงกว่านักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาชั้นปีที่ 2 โดยมีผลสัมฤทธิ์ทุกด้านในระดับปานกลาง และมีผลสัมฤทธิ์ด้านโครงสร้างไวยากรณ์สูงสุด

วลัย โสมานันท์ (2519 : 75) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความรู้ทางโครงสร้างไวยากรณ์อังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตอาชีวกับโรงเรียนสาธิตสามัญ โดยใช้แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผลปรากฏว่า นักเรียนโรงเรียนสาธิตสามัญมีความรู้ทางไวยากรณ์

อังกฤษสูงกว่านักเรียนโรงเรียนสาธิตอาชีวศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนสาธิตอาชีวศึกษาเน้นด้านวิชาชีพ ส่วนโรงเรียนสาธิตสามัญเน้นด้านวิชาการ

อุษา กาญจนสถิตย์และคณะ (2528 : 278-280) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสามารถในด้านกาพย์ การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 วิชาเอกภาษาอังกฤษในวิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวง เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะของนักศึกษา และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทั้งสี่ ตัวอย่างประชากรเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีสุดท้ายที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่สองของปีการศึกษา 2524 ในวิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวง 6 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 4 ฉบับ ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยร้อยละของนักศึกษาได้จากการทดสอบความสามารถทางการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนไม่ถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และความสามารถของนักศึกษามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

พรพรรณ บุญพัฒนาภรณ์ (2528 : 50-53) ได้วิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษธุรกิจ ของนักเรียนโปรแกรมพาณิชย์กรรมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายกับระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ" กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 3 ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาหรือวิทยาลัยเทคนิคจำนวน 795 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแยกเป็น 4 ทักษะคือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพได้คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็มและมีความสามารถในทักษะต่าง ๆ เรียงลำดับเหมือนกันคือ มีความสามารถในทักษะการเขียนสูงสุด รองลงมาคือทักษะการพูด การฟัง และมีความสามารถในทักษะการอ่านต่ำที่สุด

เอมมอชา ชันธพงษ์ (2528 : 41-44) ได้วิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษคหกรรม ของนักเรียนโปรแกรมคหกรรมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายกับระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ" กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียน

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ 3 ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาหรือวิทยาลัยเทคนิค จำนวน 760 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แยกเป็น 4 ทักษะ คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้คะแนนเฉลี่ยในการทำแบบสอบถามทักษะการอ่านสูงกว่าทักษะอื่น ๆ และได้คะแนนเฉลี่ยในการทำแบบสอบถามทักษะการพูดต่ำสุด ส่วนนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพได้คะแนนเฉลี่ยในการทำแบบสอบถามทักษะการฟังสูงกว่าทักษะอื่น ๆ และได้คะแนนเฉลี่ยในการทำแบบสอบถามทักษะการเขียนต่ำสุด

ณรงค์ ภูมิสวัสดิ์ (2529 : 47-50) ได้วิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเทคนิคของนักเรียนโปรแกรมช่างอุตสาหกรรมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ" กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ 3 ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาหรือวิทยาลัยเทคนิค จำนวน 777 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แยกเป็น 4 ทักษะคือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้คะแนนเฉลี่ยในการทำแบบสอบถามทักษะการเขียนสูงกว่าทักษะอื่น และได้คะแนนเฉลี่ยในทักษะการพูดต่ำที่สุด ส่วนนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุดในทักษะการเขียน และได้คะแนนเฉลี่ยในทักษะการฟังต่ำที่สุด

วันทลี สีสัททิม (2529 : 98) ได้วิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร" กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยเป็นนักเรียนโรงเรียนรัฐบาลจำนวน 180 คน และนักเรียนโรงเรียนเอกชนจำนวน 180 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วยแบบทดสอบการฟัง-พูด แบบสอบถามทักษะการอ่าน และแบบสอบถามทักษะการเขียน ผลการวิจัยสรุปได้ว่าค่ามัธยฐานเลขคณิตของความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานครในแต่ละทักษะและรวมทุกทักษะสูงกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็มและนักเรียนในโรงเรียนรัฐบาลได้คะแนนสูงสุดในทักษะการเขียน

รองลงมาคือทักษะฟัง-พูด และทักษะอ่านตามลำดับ แต่นักเรียนโรงเรียนเอกชนได้คะแนนสูงสุดในทักษะการอ่าน รองลงมาคือทักษะการเขียน และทักษะการฟัง-พูดตามลำดับ

อุทัยวรรณ คำนวณวิวัฒน์ (2529 : 59-62) ได้วิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเกษตรของนักเรียนโปรแกรมเกษตรกรรมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ" กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 3 ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาหรือวิทยาลัยเทคนิค จำนวน 781 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แยกเป็น 4 ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้คะแนนเฉลี่ยในการทำแบบสอบถามทักษะการฟังสูงกว่าทักษะอื่น ๆ และได้คะแนนเฉลี่ยในการทำแบบสอบถามทักษะการอ่านต่ำที่สุด ส่วนนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ได้คะแนนเฉลี่ยในการทำแบบสอบถามทักษะการเขียนสูงที่สุด และได้คะแนนเฉลี่ยในการทำแบบสอบถามทักษะการอ่านต่ำที่สุด

กฤษณา แฉ่มยั้งฮิ้น (2532 : 47) ได้ทำการศึกษาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันเทคโนโลยีสังคม ตามการรับรู้ของตนเองและผู้บังคับบัญชา กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันเทคโนโลยีสังคม ที่สำเร็จการศึกษาระหว่างปีการศึกษา 2528 - 2530 จำนวน 759 คน และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 421 คน ผลการวิจัยในส่วนของผู้สำเร็จการศึกษานั้น ส่วนมากมีความเห็นว่าคุณเองมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการปฏิบัติงานน้อยเมื่อพิจารณาแยกตามทักษะทักษะที่ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่าคุณสามารถใช้ได้น้อย คือ ทักษะการฟัง การพูด การเขียน และการแปล ส่วนทักษะการอ่านนั้นมีความเห็นว่าคุณสามารถใช้ได้ปานกลาง

สิริสภาวี โอภาสสกุลชัย (2532 : 45) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาจากศูนย์ฝึกพาณิชย์นาวี กรมเจ้าท่า ตามการรับรู้ของตนเองและผู้บังคับบัญชาขั้นต้น กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรนักเรียนเดินเรือพาณิชย์ของศูนย์ฝึกพาณิชย์นาวี กรมเจ้าท่าตามหลักสูตร 5 ปี ตั้งแต่วันที่ 5 - 9

(2527 - 2531) จำนวน 124 คน และผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 45 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ในด้านทักษะการฟังและทักษะการเขียน ผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชามีความเห็นตรงกันว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถนำความรู้ภาษาอังกฤษในสองทักษะนี้ไปปฏิบัติงานได้ในระดับดี สำหรับในด้านทักษะการพูดและทักษะการอ่านนั้น ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่าคุณเองมีความสามารถนำความรู้ภาษาอังกฤษในสองด้านนี้ไปปฏิบัติงานได้ในระดับพอใช้ แต่ผู้บังคับบัญชามีความคิดเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถนำความรู้ในสองด้านนี้ไปปฏิบัติงานได้ในระดับดี

งานวิจัยที่ศึกษาความสามารถการใช้ภาษาแต่ละทักษะ มีดังนี้

ก. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการฟัง

นันทพร วิกรมโรจนานันท์ (2523 : 44) ได้ศึกษาความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนิสิตชั้นปีที่ 3 วิชาเอกภาษาอังกฤษ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งกำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2522 จำนวน 32 คน โดยใช้แบบสอบถามความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ จำนวน 143 ข้อ ผลปรากฏว่านิสิตมีปัญหาในด้านการฟังภาษาอังกฤษ เมื่อพิจารณาแยกแต่ละทักษะ และเมื่อพิจารณารวมทุกทักษะ คือคะแนนเฉลี่ยของทักษะย่อยและทักษะรวมไม่ถึงเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ คือได้คะแนนเฉลี่ยเพียงร้อยละ 52.90 ซึ่งไม่ถึงเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่ตั้งไว้

อารีนาถ แก้วแว่น้อย (2524 : 44) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตท้องที่การศึกษา 3 ของกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาความสามารถและปัญหาในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นนี้ โดยใช้แบบสอบถามความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษแบบเลือกตอบ จำนวน 70 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอาศัยการแบ่งขั้นตอนการฟังภาษาต่างประเทศของรีเบคคา เอ็ม วาเลตต์ และเรอเน เอส ดิสสิก (Rebecca M. Valette and Renee S. Disick 1972 : 141-151) และเนื้อหาของข้อสอบได้มาจากจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบไปทดสอบนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตท้องที่การศึกษา 3 ของกรุงเทพมหานคร จำนวน 216 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นนี้มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษอยู่ในระดับค่อนข้างอ่อน (ระดับ D) และพบว่านักเรียนทุกโรงเรียนมีปัญหาในการฟังภาษาอังกฤษในด้านการจำแนกเสียงในคำ และความเข้าใจระดับเสียงสูง-ต่ำในประโยค

วิไลวรรณ วรณสุทธิ (2526 : 50) ได้ทำการศึกษาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการฟังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนประจำจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อศึกษาความสามารถและปัญหาในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการฟังของนักเรียนชั้นนี้ โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการฟังชั้น 1 ฉบับ ซึ่งเป็นแบบสอบแบบเลือกตอบ จำนวน 50 ข้อ ซึ่งแบ่งเป็น 5 ตอน คือ การฟังเพื่อเก็บใจความสำคัญของข้อความ การฟังเพื่อความเข้าใจข้อความ การฟังเพื่อความเข้าใจและเก็บความของคำบอกเล่า และการฟังเพื่อการถ่ายทอดข้อความ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบดังกล่าวไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนประจำจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 221 คน ผลการศึกษพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการฟังอยู่ในระดับค่อนข้างอ่อนเมื่อพิจารณารวมทุกทักษะ คือได้คะแนนเฉลี่ยเพียงร้อยละ 55.20 ซึ่งไม่ถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (ร้อยละ 60%) และพบว่านักเรียนมีปัญหาในด้านการฟังเพื่อถ่ายทอดข้อความและในด้านการเข้าใจข้อความสำคัญของข้อความ

ลำดวน ทองพรหม (2527 : 58) ได้ทำการวิจัยเรื่องสมรรถวิสัยในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการฟังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในท้องที่การศึกษา 2 ของกรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบวัดสมรรถวิสัยในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการฟังแบบเลือกตอบชั้น 1 ฉบับ จำนวน 50 ข้อ โดยยึดการแบ่งระดับการฟังภาษาต่างประเทศ 3 ระดับ ของรีเบคคา เอ็ม วาเลตต์ และเรอเน เอส ดิสิค (Rebecca M. Valette and Renee S. Disick 1972 : 141-151) เป็นหลัก คือ ระดับถ้าฮอน ระดับสื่อสาร และระดับวิเคราะห์ห้วงการ ซึ่งป็นระดับที่สำคัญในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน โดยผู้วิจัย

นำแบบสอบไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในท้องที่การศึกษา 2 ของกรุงเทพมหานคร จำนวน 315 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนมีสมรรถกวีสัยในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการฟังไม่ถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (ร้อยละ 60) และพบว่า นักเรียนมีปัญหาในด้านการฟังในทุก ๆ ระดับการฟัง

มะนีสา เลิศลาภ (2528 : 84-85) ได้ทำการวิจัยเรื่องสมรรถภาพด้านการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสะเดา "ชรรค์ชัยพลานนท์อนุสรณ์" อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา เพื่อศึกษาสมรรถภาพด้านการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนดังกล่าว โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบแบบเลือกตอบ จำนวน 72 ข้อ โดยแบ่งลักษณะคำถามเป็น 9 ประเภทคือ คำถามเกี่ยวกับสถานที่ของการสนทนา หัวข้อของการสนทนา จุดประสงค์ของการสนทนา รูปแบบของภาษาที่นิยมใช้ในแต่ละสถานการณ์ การคาดคะเนจุดมุ่งหมายของการสนทนา บทบาทของคู่สนทนา ลักษณะของภาษาที่ใช้ในการสนทนา สถานะทางสังคมของคู่สนทนา และอารมณ์ของคู่สนทนา ผู้วิจัยได้นำแบบสอบชุดดังกล่าวไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนสะเดา "ชรรค์ชัยพลานนท์อนุสรณ์" จำนวน 89 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนดังกล่าว มีสมรรถภาพในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอยู่ในระดับอ่อนมาก หรือยังใช้ประโยชน์ไม่ได้ โดยได้คะแนนเฉลี่ยเพียงร้อยละ 36.06 (ระดับ 0) ไม่ถึงเกณฑ์ร้อยละ 60 ที่ตั้งไว้ แสดงว่านักเรียนมีปัญหาด้านการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอย่างมาก และเมื่อพิจารณาแยกตามลักษณะของหัวข้อคำถามแต่ละประเภท ปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับคำถามเรื่องสถานที่ของการสนทนาอยู่ในระดับปานกลาง (ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ที่ตั้งไว้) ส่วนคำถามประเภทอื่น ๆ นักเรียนได้คะแนนไม่ถึงเกณฑ์ที่ผู้วิจัยตั้งไว้ คืออยู่ในระดับอ่อนมาก (ระดับ 0)

กมลทิพย์ เศวตมาลย์ (2530 : 48) ทำการวิจัยเรื่องระดับความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อศึกษาระดับความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนในระดับนี้ โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบวัดความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษแบบเลือกตอบขึ้น 1 ฉบับ โดยกำหนดวัตถุประสงค์และเนื้อหาของแบบสอบให้

สอดคล้องกับระดับการฟังภาษาต่างประเทศ 5 ระดับของ รีเบคกา เอ็ม วาเลต์ และ เรอเน เอส คีลิต (Rebecca M. Valette and Renee S. Disick 1972 : 141-142) ผู้วิจัยนำแบบสอบไปทดสอบกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ทั่วประเทศ จำนวน 1,440 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 มีความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์ 15 คะแนนของ ระดับทักษะกลไก และระดับความรู้ ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์ 15 คะแนนของระดับทักษะกลไก ระดับความรู้ และระดับถ่ายโอน และคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้ง 3 ชั้นจะเรียงลำดับกันไปตามระดับชั้น โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้คะแนนเฉลี่ยมากกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้คะแนนเฉลี่ยมากกว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เนาวรัตน์ พงษ์เกษมพรวล (2531 : 58) ทำการวิจัยเรื่องระดับความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อศึกษาระดับความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนในระดับนี้ โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบวัดระดับความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษชั้น 1 ฉบับ โดยกำหนดวัตถุประสงค์และเนื้อหาของแบบสอบถามให้สอดคล้องกับระดับการฟังภาษาต่างประเทศ 5 ระดับของรีเบคกา เอ็ม วาเลต์ และ เรอเน เอส คีลิต (Rebecca M. Vallee and Renee S. Disick 1972 : 141 -142) ผู้วิจัยนำแบบสอบไปทดสอบกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาทั่วประเทศ จำนวน 1,380 คน ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษไม่ผ่านเกณฑ์ 15 คะแนนจาก 20 คะแนนของทุกระดับการฟัง โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 5 มีความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษไม่ผ่านเกณฑ์ 15 คะแนนของทุกระดับการฟัง ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์ของระดับที่ 1 คือ ระดับทักษะกลไก

ข. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการพูด

ดาวรัตน์ ว่องวิทย์การ (2515 : 36) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเข้าใจภาษาอังกฤษ กับความสามารถในการแสดงออกทางภาษาอังกฤษของนิสิตชั้นปีที่ 3 ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ เป็นวิชาเอก จากวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตรและปทุมวัน จำนวน 51 คน ผลการวิจัยสรุปได้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. ความสามารถในการเข้าใจภาษาอังกฤษ กับความสามารถในการแสดงออกทางภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์ต่อกันสูงมาก คือ ค่าสหสัมพันธ์สูงถึง .755 และจากกลุ่มตัวอย่างนี้สันนิษฐานได้ว่ามีความสามารถทางด้านการรับรู้และเข้าใจสูงกว่าความสามารถทางด้านการแสดงออก

2. ทักษะแต่ละคู่มีความสัมพันธ์แก่กันสูง ค่าสหสัมพันธ์ของทักษะแต่ละคู่เป็นดังนี้

ทักษะ	ค่าสหสัมพันธ์
ทักษะการฟังกับทักษะการอ่าน	.507
ทักษะการฟังกับทักษะการพูด	.585
ทักษะการฟังกับทักษะการเขียน	.665
ทักษะการพูดกับทักษะการอ่าน	.618
ทักษะการพูดกับทักษะการเขียน	.599
ทักษะการเขียนกับทักษะการอ่าน	.552

3. จากกลุ่มตัวอย่างนี้สันนิษฐานได้ว่า โดยเฉลี่ยแล้วนิสิตมีความสามารถในด้านการฟังสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการอ่านและการเขียน ที่ต่ำสุดคือด้านการพูด

อัญชลี พาสุชนินทร์ (2525 : 38-39) ได้ทำการวิจัยเรื่องทักษะด้านสัทศาสตร์ภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิชาเอกภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่านักศึกษามีปัญหาด้านทักษะการฟังในระดับประโยค หน่วยเสียงเดียวกันเมื่อปรากฏในคำ

เดี๋ยวนั้น ส่วนในทักษะด้านการพูด นักศึกษาขาดทักษะในการออกเสียงสระ พยัญชนะ การใช้เสียงหนักเบา และเสียงสูงต่ำในประโยค

นิตยา ประพศิตกิจ (2527 : 102-107) ได้วิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาฝึกหัดครูที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการละครกับการฝึกรูปประโยค" กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 2 ของวิทยาลัยครูจอมบึง จังหวัดราชบุรี จำนวน 45 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมให้กลุ่มทดลองเรียนโดยใช้กิจกรรมการละครและกลุ่มควบคุมเรียนโดยใช้การฝึกรูปประโยค ผลการวิจัยพบว่าสัมฤทธิ์ผลทางการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการละครสูงกว่านักศึกษาที่เรียนโดยใช้การฝึกรูปประโยคอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ในด้านความคล่องแคล่ว ความสามารถพูดให้ผู้อื่นเข้าใจ ด้านปริมาณของข้อมูลในการสื่อสารและด้านความพยายามในการสื่อสาร และอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในด้านความสามารถบรรยายภาพให้เข้าใจ ส่วนด้านคุณภาพของข้อมูลในการสื่อสารและด้านสำเนียงนั้นไม่แตกต่างกัน โดยส่วนรวมแล้วกลุ่มที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการละครจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการพูดภาษาอังกฤษสูงกว่านักศึกษาที่เรียนโดยใช้การฝึกรูปประโยคอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จุฑาทารณ ช่าวไชย (2528 : 51-56) ได้วิจัยเรื่อง "การศึกษาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษต่างกัน" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษสูงและต่ำ กลุ่มตัวอย่างเป็นครูสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 44 คน แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่มีความสามารถในการฟังสูง และกลุ่มครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษต่ำ แล้วดำเนินการสัมภาษณ์ทั้งสองกลุ่มเป็นรายบุคคล นำมาจัดระดับความสามารถในการพูดตามเกณฑ์ของ FSI Oral Interview ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ว่ากลุ่มครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่มีความสามารถในการฟังสูงมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3 ซึ่งหมายความว่าสามารถพูดภาษาอังกฤษได้คล่องแคล่วและถูกต้องในการสนทนา

ทุกระดับ โดยมีข้อบกพร่องในการออกเสียงและไวยากรณ์เพียงเล็กน้อย และครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่มีความสามารถในการฟังคำ มีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2 ซึ่งหมายความว่า สามารถพูดภาษาอังกฤษโดยมีความรู้ด้านไวยากรณ์และคำศัพท์พอเพียงที่จะสนทนาเรื่องต่าง ๆ ด้านอาชีพและสังคมบางเรื่องได้

กาญจนา จงอุตสาห์ (2531 : 58 - 60) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง "ระดับความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น" เพื่อศึกษาระดับความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับนี้ โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามวัดระดับความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษชั้น 1 ฉบับ แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 5 ตอน ตามระดับขั้นพฤติกรรมการพูดของ รีเบคคา เอ็ม วาเล็ด และ เรอเน เอส ดิสิค (Rebecca M. Vallette and Renee S. Disick 1972 : 141 - 142) จากนั้นนำไปทดสอบกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 330 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 มีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเรียงลำดับกันตามระดับขั้น คือ ผู้เรียนในระดับสูงกว่าจะมีสมรรถนะทางด้านทักษะภาษาสูงกว่าผู้เรียนในระดับต่ำกว่าลงไปตามลำดับ และเมื่อพิจารณาถึงความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษในระดับที่ต่ำมากคือ ระดับที่ 1 ขั้นทักษะกลไก โดยได้รับค่ามัชฌิมเลขคณิตเท่ากับ 16.62

ศลิรัตน์ ภักทรานนท์ (2532 : 59) ได้วิจัยเรื่อง "ระดับความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย" เพื่อศึกษาระดับความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษชั้น 1 ฉบับ แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 5 ตอน ตามระดับขั้นพฤติกรรมการพูดของรีเบคคา เอ็ม วาเล็ด และเรอเน เอส ดิสิค (Rebecca M. Valette and Renee S. Disick 1972 : 141-142) จากนั้นนำไปทดสอบกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 330 คน ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 มีความ

สามารถในการพูดภาษาอังกฤษในระดับที่ 1 คือ ชั้นทักษะกลไก โดยได้ค่ามัธยฐานเลขคณิตเท่ากับ 16.26

ค. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการอ่าน

กุสุมา สุขเกษม (2523 : 49) วนิดา พันธุ์แก้ว (2523 : 57-61) และ อุบล สุวรรณชัยรบ (2523 : 65) ได้ร่วมกันสร้างแบบทดสอบ 3 ฉบับ เพื่อวัดความสามารถในการฟัง การอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษ โดยนำแบบสอบทั้ง 3 ฉบับ ซึ่งหาความเชื่อมั่นแล้วไปทดสอบกับนักศึกษาฝึกหัดครูระดับปริญญาตรีปีที่ 4 วิชาเอกภาษาอังกฤษตามภาคต่าง ๆ กุสุมา สุขเกษม ดำเนินการวิจัยกับนักศึกษาวิทยาลัยภาคเหนือ 3 แห่ง จำนวน 65 คน พบว่าความสามารถในด้านทักษะการอ่านยังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ โดยคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์มาก วนิดา พันธุ์แก้ว ดำเนินการวิจัยกับนักศึกษาวิทยาลัยครูภาคกลาง จำนวน 38 คน พบว่า ความสามารถทางการอ่านได้ไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด อุบล สุวรรณชัยรบ ดำเนินการวิจัยกับนักศึกษาวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 4 แห่ง จำนวนนักศึกษา 79 คน พบว่า ความสามารถด้านการอ่านข้อความแต่ละระดับอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ

ปราณี วานิชเจริญธรรม (2524 : 55) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาพื้นฐานความรู้ภาษาอังกฤษ ด้านการอ่านและการใช้ภาษาของนักศึกษาปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปีการศึกษา 2524 ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 จากทุกคณะของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 434 คน ผลการวิจัย สรุปได้ว่า พื้นความรู้ภาษาอังกฤษด้านการอ่านและการใช้ภาษาของนักศึกษาอยู่ในระดับต่ำกว่ามาตรฐาน (ต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไคล์ที่ 50) และพบว่านักศึกษาที่ได้คะแนนดีในวิชาต่าง ๆ มักจะเป็นผู้ที่มีพื้นฐานความรู้ภาษาอังกฤษทั้งในด้านการอ่านและการใช้ภาษาอยู่ในระดับดีเช่นกัน

พชัญญ์ สรรคบุรณารักษ์ (2524 : 173) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษา

เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษทั่วไป ระหว่างนักศึกษาชั้นปีที่ 2 คณะอักษร-
ศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อศึกษาเปรียบเทียบ
ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษทั่วไป ระหว่างนักศึกษาชั้นปีที่ 2 จาก 3 คณะดังกล่าว
ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย มีจำนวนทั้งสิ้น 300 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความ
สามารถในการอ่าน โดยเรียงตามลำดับดังนี้ คือ อักษรศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และศึกษาศาสตร์
ความสามารถในการอ่านของนักศึกษาทั้ง 3 คณะ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ 0.1 โดยแบบทดสอบโคลซ แบบเลือกตอบ สามารถวัดความสามารถในการอ่านได้ดีกว่า
แบบเติมคำ

กัญดา ชรรวมงคล (2525 : 73-76) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้าง
แบบทดสอบมาตรฐานวัดความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษเชิงวิจารณ์ โดยสร้างแบบทดสอบ
มาตรฐานวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเชิงวิจารณ์ ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ ๆ ของ
การอ่านภาษาอังกฤษที่จำเป็นสำหรับนิสิตบัณฑิตศึกษา และวิเคราะห์ความสามารถในการอ่านภาษา
อังกฤษเชิงวิจารณ์ของนิสิตก่อนเริ่มเรียนในระดับบัณฑิตศึกษา กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนิสิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 4 และ 5 จำนวน 152 คน จากสาขาวิชาสังคมศาสตร์ วิทยา-
ศาสตร์การแพทย์ วิทยาศาสตร์ประยุกต์ ผลการวิจัยพบว่า แบบทดสอบมาตรฐานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมี
ความสามารถในเชิงทำนาย และนิสิตในระดับปลายปริญญาตรีมีปัญหาในการอ่านภาษาอังกฤษ
เชิงวิจารณ์ และมีปัญหามากที่สุดในเรื่องความสามารถแยกข้อความประเภทข้อเท็จจริง ความคิด
เห็น และความคิดที่มีพื้นฐานมาจากข้อเท็จจริง

คณิงนิจ รัตนกัญญาพงษ์ (2526 : 34) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความ
สามารถในการอ่านภาษาอังกฤษในระดับอ่ายโอน สื่อสาร และวิเคราะห์วิจารณ์ของนักศึกษาชั้นปี
ที่ 1 ในวิทยาลัยการค้า โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของ
นักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยการค้า ในระดับอ่ายโอน ระดับสื่อสาร และระดับวิเคราะห์วิจารณ์
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษ 1 ฉบับ ประกอบ
ด้วยข้อความที่มีระดับความยากง่าย 5-9 ตามสูตรการหาความยากง่ายของข้อความของ Fry

แต่ละข้อความมีคำถามแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก 6 คำถาม เป็นคำถามในระดับถ้อยสาร สื่อสาร และวิเคราะห์วิจารณ์ อย่างละ 2 คำถาม กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาของวิทยาลัยการค้า ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่หนึ่ง 4 คณะ จำนวน 340 คน ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถทางการอ่าน ของนักศึกษาไม่ถึงเกณฑ์ร้อยละ 80 เมื่อพิจารณารวมจากการทำแบบทดสอบทั้งฉบับ หรือเมื่อ พิจารณาแยกเป็นแต่ละระดับ และคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษในแต่ละระดับของนักศึกษาไม่แตกต่างกัน

วีณา สิงห์ทองเงิน (2530 : 83-84) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ระดับความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาและเปรียบเทียบระดับความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบวัดระดับความสามารถด้านการอ่าน ซึ่งผู้วิจัย สร้างขึ้นแบ่งออกเป็น 5 ระดับคือ ระดับที่ 1 ระดับทักษะด้านกลไก ระดับที่ 2 ระดับความรู้ ระดับที่ 3 ระดับการถ้อยสาร ระดับที่ 4 ระดับการสื่อสาร และระดับที่ 5 ระดับวิเคราะห์ วิจารณ์ กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ชั้นปีที่ 1-3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 1,440 คน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ในระดับที่ 1 คือ ระดับทักษะด้านกลไก ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3 มีความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ในระดับที่ 2 คือระดับความรู้ นักเรียนทุกระดับชั้นได้ค่ามัชฌิม เลขคณิตเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ตามระดับที่ 1-5 และเมื่อเปรียบเทียบค่ามัชฌิมเลขคณิต ของตัวอย่างประชากรด้วยอัตราส่วนวิฤติ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้ค่ามัชฌิม เลขคณิตสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้ค่ามัชฌิม เลขคณิตสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2

สุมณฑา วิรุฬษาณ (2531 : 80 - 82) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "ระดับความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย" โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนระดับนี้ เครื่องมือที่ใช้ใน

การวิจัยคือ แบบสอบวัดระดับความสามารถทางการอ่านซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 5 ระดับคือ ระดับที่ 1 ระดับทักษะด้านกลไก ระดับที่ 2 ด้านความรู้ ระดับที่ 3 ระดับการถ่ายโอน ระดับที่ 4 ระดับการสอน และระดับที่ 5 ระดับวิเคราะห์วิจารณ์ กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 มีความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษ ผ่านเกณฑ์ 15 คะแนนในระดับที่ 1 และระดับที่ 2 นักเรียนทุกระดับชั้นได้ค่ามัธยัมเลขคณิตเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยตามระดับที่ 1 - 5 โดยค่ามัธยัมเลขคณิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าค่ามัธยัมเลขคณิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และค่ามัธยัมเลขคณิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สูงกว่าค่ามัธยัมเลขคณิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ง. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการเขียน

ดวงธิดา ลีลาสงค์ (2516 : 63 - 67) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการใช้โครงสร้างไวยากรณ์ภาษาอังกฤษกับความสามารถในการแต่งความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนรัฐบาลในเขตกรุงเทพมหานคร 9 แห่ง จำนวน 270 คน พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการใช้โครงสร้างไวยากรณ์ภาษาอังกฤษในระดับค่อนข้างสูง ความสามารถในการแต่งความอยู่ในระดับปานกลาง และความสามารถในการใช้โครงสร้างไวยากรณ์กับความสามารถในการแต่งความมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

อัมพร อมราชีวะ (2518 : 36) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างไวยากรณ์ภาษาอังกฤษกับความสามารถในการนำโครงสร้างนั้นมาใช้ในการเขียนของนิสิตวิชาเอกภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 3 ในวิทยาลัยวิชาการศึกษา มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 นิสิตทำคะแนนด้านโครงสร้างได้สูงกว่าคะแนนความสามารถในการเขียนคือ ได้คะแนนเฉลี่ย 67.49 % ส่วนคะแนนความสามารถในการเขียน มีค่าเฉลี่ย 48.89 %

อุไร แฉล้ม (2522 : 58) ได้ศึกษาถึงความสามารถในการอ่านและเขียนของนิสิตและนักศึกษาครู วิชาเอกภาษาอังกฤษ ในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู จำนวน 81 คน พบว่าความสามารถในการอ่านด้านต่าง ๆ ของนิสิตนักศึกษาครูในสถาบันทั้งสาม คือ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาลัยครูพระนคร และประสานมิตร อยู่ในเกณฑ์พอใช้ ส่วนความสามารถในการเขียนของนิสิตและนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร และประสานมิตรอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ส่วนนักศึกษาวิทยาลัยครูพระนครนั้น มีความสามารถในด้านลีลาการเขียน (Style) และกลไกในการเขียน (Mechanics) ในเกณฑ์อ่อน ส่วนความสามารถในด้านไวยากรณ์และการเรียบเรียงเรื่องราวอยู่ในเกณฑ์พอใช้ อุไร แฉล้ม ได้สรุปเกี่ยวกับการเขียนของนักเรียนไทยว่า

1. นักเรียนไทยในระดับต่าง ๆ ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ มีข้อบกพร่องในการเขียนเกือบทุกด้าน เช่น การใช้โครงสร้างทางไวยากรณ์ ศัพท์ สำนวน การใช้เครื่องหมายวรรคตอน ตลอดจนการสะกดคำ เป็นต้น
2. ความแตกต่างระหว่างภาษาแม่กับภาษาที่สอง เพศ อายุ เชื้อชาติ ปัญหาความสามารถในการอ่าน ตลอดจนฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม มีอิทธิพลต่อความสามารถในการเขียน
3. การสอนเขียนโดยการฝึกให้เชื่อมประโยค การฝึกพูดประโยค และการฝึกให้แก้ข้อผิดพลาดในการเขียนนั้นมีส่วนช่วยให้การเขียนมีคุณภาพดีขึ้น

ปรีชา ธีระวงศ์ และคณะ (2525 : 63-67) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาในการเขียนภาษาอังกฤษของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 1 และการประเมินผลบทเรียนซ่อมเสริมที่สร้างขึ้น" ซึ่งมีจุดประสงค์ 3 ประการคือ เพื่อศึกษาระดับความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนิสิตชั้นปีที่ 1 ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อวิเคราะห์ปัญหาในการเขียนของนิสิต และเพื่อประเมินผลบทเรียนซ่อมเสริมที่สร้างขึ้น เพื่อแก้ปัญหาที่ค้นพบ กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 จำนวน 730 คน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม โดยการสุ่มแบบกลุ่ม คือกลุ่มทดลองที่ 1 ให้ทำการทดสอบในตอนแรก ศึกษาบทเรียนซ่อมเสริมและทำแบบสอบภายหลัง กลุ่มทดลองที่ 2 ให้ศึกษาบทเรียนซ่อมเสริมและทำแบบสอบภายหลัง และกลุ่มควบคุม ให้ทำแต่เพียง

แบบสอบถามหลังเท่านั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสมิททิภาพ 21 ข้อ และแบบทดสอบภาษาอังกฤษ ก. ข. และ ก. ข. ค. ซึ่งเป็นแบบสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย ปี พ.ศ. 2525 ด้วย ในฐานะตัวแปรร่วม ผลการวิจัยพบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 มีความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษในระดับต่ำ เพราะว่ามีความสามารถในการเขียนเพียง 52% - 61% เท่านั้น นิสิตมีปัญหาด้านการเรียงลำดับข้อความ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และโครงสร้างทางภาษามากเป็นอันดับ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ และปัญหาแรกนั้น นิสิตที่ศึกษาบทเรียนซ่อมเสริมแล้วหรือไม่ก็ตาม ต่างก็มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่.05 นอกจากนี้ยังพบว่า บทเรียนซ่อมเสริมมีคุณภาพและปริมาณดี "ปานกลาง" แต่มีประสิทธิภาพต่ำ

สกล เกิดผล (2526 : 57-67) ได้วิเคราะห์หาข้อบกพร่องในการเขียนเรียงความแบบอิสระของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายจากเรียงความภาษาอังกฤษแบบอิสระของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่ส่งไปยังบรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ Student Weekly จำนวน 305 ฉบับ พบว่า ด้านโครงสร้าง ข้อบกพร่องเนื่องมาจากการพัฒนาทางภาษายังไม่สมบูรณ์มากที่สุดเท่ากับ 54.38% และข้อบกพร่อง เนื่องมาจากการถ่ายโอนนิสัยระหว่างภาษาไทยกับภาษาอังกฤษ พบรองลงมาเท่ากับ 41.79% ด้านคำศัพท์มีข้อบกพร่องทางด้านความหมายเท่ากับ 53.67% และข้อบกพร่องด้านหน้าที่เท่ากับ 46.92%

ไพสณฑ์ ประเสริฐสังข์ (2526 : 40-42) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจโครงสร้างภาษาอังกฤษกับความสามารถในการใช้ภาษาในการเขียนเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 216 คน จากโรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบทดสอบเพื่อวัดความเข้าใจโครงสร้างไวยากรณ์อังกฤษ และแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถในการใช้ภาษาในการเขียนเพื่อการสื่อสาร โดยทดสอบให้เขียนเรียงความด้วย ผลการวิจัยพบว่านักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 75.46 มีความเข้าใจในโครงสร้างไวยากรณ์อังกฤษ อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยนักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาในการเขียนเพื่อการสื่อสารอยู่ในระดับต่ำมาก ทั้งนี้ความเข้าใจในโครงสร้างไวยากรณ์อังกฤษ และความสามารถ

ในการใช้ภาษาอังกฤษในการเขียนเพื่อการสื่อสารมีความสัมพันธ์กันอย่างไรมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

รสริน วรธนะภัก (2531 : 113 - 122) ได้ทำการวิจัยเรื่อง " ระดับความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น " กลุ่มตัวอย่างประชากรคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 ที่ศึกษาอยู่ภาคปลายปีการศึกษา 2529 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตการศึกษาทั้ง 12 เขตและเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,440 คน ผลจากการวิจัยสรุปได้ว่า ค่ามัชฌิมเลขคณิตในแต่ละระดับการเขียนที่ 1 - 5 คือ ระดับทักษะกลไก ระดับความรู้ ระดับการถ่ายโอน ระดับการสื่อสาร และระดับการวิเคราะห์วิจารณ์ และจากการพิจารณาตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้คือ ถ้าค่ามัชฌิมเลขคณิตในระดับใดเกิน 15 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน ให้ถือว่านักเรียนมีความสามารถผ่านระดับนั้น พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 มีความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษผ่านระดับที่ 1 คือทักษะกลไก โดยค่ามัชฌิมเลขคณิตเท่ากับ 18.11, 18.38 และ 18.81 ตามลำดับ เฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษผ่านระดับที่ 2 คือ ระดับความรู้โดยค่ามัชฌิมเลขคณิตเท่ากับ 16.09

ศิริพร พัวพันธ์ (2532 : 110 - 112) ได้ทำการวิจัยเรื่อง " ระดับความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย " กลุ่มตัวอย่างประชากรคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2529 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตการศึกษาทั้ง 12 เขตและเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 1,380 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ค่ามัชฌิมเลขคณิตในแต่ละระดับการเขียนของนักเรียนทุกชั้นจะเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยตามระดับการเขียนที่ 1 - 5 คือ ระดับทักษะกลไก ระดับความรู้ ระดับการถ่ายโอน ระดับการสื่อสาร และระดับวิเคราะห์วิจารณ์ และจากการพิจารณาตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยตั้งไว้ว่า 12 คะแนนจากคะแนนเต็ม 16 คะแนน เป็นเกณฑ์ผ่านในแต่ละระดับพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 มีความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษผ่านที่ระดับที่ 1 คือระดับ

ดับทักษะกลไก โดยได้คำชี้แจงเลขคณิตเท่ากับ 12.17 , 13.19 และ 13.46 ตามลำดับ
เฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถด้านการเขียนผ่านระดับที่ 2 คือระ
ดับความรู้โดยได้คำชี้แจงเลขคณิตเท่ากับ 12.42

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ

ก. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการฟัง

ปีเตอร์ จี เอ็ม กรูท (Peter G.M. Groot 1975 : 45-57) ได้กล่าวถึงการวัดผลสัมฤทธิ์ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศว่า ในปี 1972 ในประเทศฮอลแลนด์ ได้มีการทดสอบการฟังภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ โดยใช้แบบสอบถามเลือกตอบเพื่อศึกษาว่าการให้ผู้ฟังฟังคำถามก่อนฟังข้อความ กับการให้ฟังคำถามหลังการฟังข้อความ วิธีใดจะให้ผลสัมฤทธิ์ในการฟังสูงกว่า และการใช้คำถามเป็นภาษาที่หนึ่งกับเป็นภาษาต่างประเทศ วิธีใดจะให้ผลสัมฤทธิ์สูงกว่า ในการวิจัยเกี่ยวกับการฟังคำถามก่อน-หลังข้อความ ผู้วิจัยใช้นักเรียนสองกลุ่ม ๆ ละ 85 คน โดยกลุ่มควบคุมให้ฟังคำถามหลังข้อความ ผลปรากฏว่าได้ผล 71% ส่วนกลุ่มทดลองให้ฟังคำถามก่อนฟังข้อความ ผลปรากฏว่าได้ผล 72 % ส่วนการวิจัยเกี่ยวกับการให้ฟังคำถามเป็นภาษาที่หนึ่งและภาษาต่างประเทศนั้น ผู้วิจัยใช้นักเรียนกลุ่มละ 120 คน โดยกลุ่มควบคุมให้ฟังคำถามเป็นภาษาต่างประเทศ ปรากฏว่าได้ผล 77% และกลุ่มทดลองให้ฟังคำถามเป็นภาษาที่หนึ่ง ผลปรากฏว่าได้ผล 82%

อ็อนเน แฮงค์ เอสโคลา (Yvonne Henke Escola 1980 : 1985-A - 1986-A) ได้ศึกษาผลของใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารที่มีต่อพัฒนาการของทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้แบบสอบ Modern Language Association-Cooperative Foreign Language Test โดยเปรียบเทียบผลการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชาวเยอรมันระดับ 2 และระดับ 4 ซึ่งกำลังศึกษาในระดับอุดมศึกษา ในมลรัฐแมริแลนด์ จำนวน 2 กลุ่ม ๆ ละ 30 คน และ 31 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการฝึกทักษะฟัง-พูด จากกิจกรรมเพื่อการสื่อสาร และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบเดิม โดยทั้งสองกลุ่มมีครูคนเดียวกัน แบบเรียน และหลักสูตรอย่างเดียวกัน ใช้เวลาทดลอง 4 ภาคเรียน ผลปรากฏว่า ความสามารถของนักเรียนทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติด้านการพูดที่ 0.05 ในระดับ 2 และที่ 0.01 ในระดับ 4 ส่วนทักษะการฟังพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ 2 แต่แตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ในระดับ 4 แสดงให้เห็นว่า การใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารจะช่วยให้ผู้เรียนระดับอุดมศึกษามีพัฒนาการด้านทักษะการฟังและการพูดมากขึ้น

ดักลาส เอ็ดวิน เนมีเยอร์ (Douglas Edwin Neymeyer 1983 : 3575-A) ได้ทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาเยอรมันเป็นภาษาที่สอง ที่มีการฝึกการฟังอย่างเป็นระบบ โดยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนจากการสอบก่อนและหลังการเรียนของนักศึกษาระดับกลาง จำนวน 2 กลุ่ม ของมหาวิทยาลัยมินิโซตา ซึ่งได้รับการสอนด้วยวิธีต่างกัน โดยมีความคิดว่า วิธีการสอนที่มีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อพัฒนาทักษะการฟังจะมีผลสัมฤทธิ์ทางภาษาสูงกว่าการเรียนแบบวิธีเก่าที่มีวิธีการสอนทั้ง 4 ทักษะคือ การฟัง-พูด อ่านและเขียนหรือไม่ กลุ่มทดลองเรียนโดยมีการฝึกการฟัง กลุ่มควบคุมเรียนแบบปกติ คือไม่มีการฝึกทักษะการฟัง มีการทดสอบการฟังก่อนและหลังการเรียน เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาเยอรมันของนักศึกษาในด้านไวยากรณ์ ความเข้าใจการฟัง ความเข้าใจการอ่าน และความสามารถทางภาษาโดยรวม และใช้คอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์คะแนนผลการศึกษาปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์จากการสอบก่อนการเรียนจากแบบสอบ 4 ชุดคือ ความสามารถทางไวยากรณ์ ความเข้าใจการอ่าน ความเข้าใจการฟัง และแบบสอบชนิดโคลซ์ คะแนนทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และผลสัมฤทธิ์จากการสอบหลังการเรียนปรากฏว่า แบบสอบชนิดโคลซ์ของนักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกลุ่มทดลองได้คะแนนสูงกว่ากลุ่มควบคุม

ข. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการพูด

วาย เอช เอ็สโคลา (Y. H. Escola 1980 : 1985-A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของการได้รับการฝึกด้านสมรรถภาพในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารที่มีต่อการพัฒนาทักษะการฟัง-พูดของนักเรียนที่เรียนภาษาเยอรมันในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รัฐแมริแลนด์ โดยเปรียบเทียบระหว่างนักเรียน 2 กลุ่มคือ กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองซึ่งเป็นนักเรียนระดับ 2

และระดับ 4 ปี 1976 จำนวน 30 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการฝึกด้านสมรรถภาพในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ทักษะการฟัง-พูด ทั้งสองกลุ่มใช้ครู ตำราเรียน และหลักสูตรเหมือนกันทุกประการ จากการใช้ข้อทดสอบภาษาเยอรมันในการฟัง-พูดของ MLACFLT กับนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ผลปรากฏว่าคะแนนการพูดของนักเรียนระดับ 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยกลุ่มทดลองมีคะแนนสูงกว่า แสดงว่าการฝึกสมรรถภาพในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารมีส่วนทำให้พัฒนาการด้านการฟังและการพูดของนักเรียนดีขึ้น

ลินดา ลอมบาร์โด (Linda Lombardo 1984 : 2 - 6) ได้ทำการทดสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนมหาวิทยาลัยในประเทศอิตาลี โดยศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับความสามารถในการพูดและความบกพร่องของการพูด ทำการทดสอบโดยให้นักศึกษาจับคู่กันโดยวิธีสุ่ม นักศึกษาแต่ละคนจะได้รับคำสิ่งที่แตกต่างกัน ซึ่งจะต้องสนทนากันเพื่อให้แต่ละคนได้ข้อมูลที่ตนต้องการ การประเมินผลกระทำโดยการประเมินค่า 4 ระดับคือ ไม่น่าพอใจ พอใช้ ดี ดีมาก โดยประเมินในด้านปริมาณเนื้อหาในการพูด คุณภาพของการพูดคือ ความเชี่ยวชาญและความเหมาะสมในการพูด ความถูกต้องในการพูด ความคล่องแคล่วในการพูด ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีสามารถพูดได้ดี นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ยังขาดความรู้ด้านคำศัพท์พื้นฐานที่จำเป็นต้องใช้ในการพูดตามสถานการณ์ต่าง ๆ และยังใช้โครงสร้างประโยคต่าง ๆ ผิดอยู่

คาลิล อิชซา บาร์ฮูม (Khalil Issa Barhoum 1986 : 3703-A) ได้ศึกษาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในประเทศจอร์แดน ซึ่งทำการศึกษาโดยสัมภาษณ์นักเรียนระดับมัธยมศึกษาเป็นรายบุคคล จำนวน 50 คน ในช่วงสัปดาห์สุดท้ายของการเรียน ใช้เวลาในการสัมภาษณ์คนละประมาณ 10 นาที โดยใช้เกณฑ์การให้ระดับคะแนนของ FSI Oral Proficiency Testing Scale และ บันทึกเทปการเรียนการสอนในชั่วโมงภาษาอังกฤษในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา 3 ระดับ คือ ระดับที่ 1, 2 และ 3 ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาอยู่ใน

ระดับที่อ่อนมาก จากผลการสัมภาษณ์นักเรียน จำนวน 50 คน นั้น พบว่าคะแนนโดยเฉลี่ยได้ระดับ 1+ ซึ่งนักเรียนเหล่านี้ได้เรียนภาษาอังกฤษมาเป็นเวลา 8 ปี และใช้เวลาในการเรียนทั้งสิ้น 206 คาบต่อปี

ค. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการอ่าน

แมรี ลินด์ มิดเจท แคมป์เบล (Mary Lyn Midget Campbell 1977 : 5655-A) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการเขียนกับการอ่านของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง ประชากรคือ นักศึกษาปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยดัลลาด (Dallard University) รัฐลุยเซียนา จำนวน 40 คน ผลการวิจัยพบว่า คะแนนจากแบบสอบถามการอ่านมีความสัมพันธ์กับคะแนนจากการทดสอบการเขียนในระดับสูง นอกจากนี้ยังพบว่า ความสามารถในด้านการเขียนเกี่ยวกับการเรียบเรียงรูปประโยค และกลไกในการเขียน มีความสัมพันธ์กับทักษะการอ่านในระดับสูงกว่า ความคล่องแคล่วในด้านการคิด

โรเบิร์ต เจ ซิมมอนส์ (Robert J. Simmons 1978 : 7127-A - 7128-A) ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถด้านการอ่านและการเขียนของ นักเรียนระดับเกรด 10 เพื่อหาข้อสำคัญของความแตกต่างระหว่างนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลในการอ่านสูง กลาง และต่ำ กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนระดับเกรด 10 ที่ได้รับการคัดเลือกโดยพิจารณาคะแนนจากการทำแบบทดสอบการอ่านในใจของไอโอวา (The Iowa Silent Reading Test) จำนวน 100 คน โดยแบ่งตามคะแนนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มสูง กลุ่มกลาง และกลุ่มต่ำ ผลการวิจัยพบว่า เมื่อพิจารณาการประเมินผล เรียงความในด้านกลไกในการเขียน ปรากฏว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำและระหว่างกลุ่มกลางกับกลุ่มสูง ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในระดับนี้มี 5 ตัวแปร คือ การสะกดคำ เครื่องหมายวรรคตอน ประโยคที่ไม่สมบูรณ์ ประโยคที่ยาวเกินไป และการใช้คำกริยา และเมื่อพิจารณาการประเมินผลเรียงความในด้านสำนวนโวหารในการเขียน ก็พบว่า มีความแตกต่าง

อย่างมีนัยสำคัญระหว่างกลุ่มต่ำกับกลุ่มกลาง ระหว่างกลุ่มกลางกับกลุ่มสูง และระหว่างกลุ่มต่ำกับกลุ่มสูง นอกจากนี้ เมื่อวิเคราะห์คะแนนการเขียนเรียงความที่พิจารณาทั้งในด้านกลไกในการเขียนและด้านสำนวนโวหารในการเขียนก็พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างกลุ่มต่ำกับกลุ่มกลาง ระหว่างกลุ่มกลางกับกลุ่มสูง และระหว่างกลุ่มต่ำกับกลุ่มสูง

ศิริพร ลิ้มตระการ (Siriporn Limtrakarn 1979 : 5997-A)

ได้ศึกษาวิเคราะห์ตัวแปรในการทำแบบสอบถามการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 101 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 4 ชุด คือ แบบสอบโคลซ์ แบบสอบการอ่านของเดวิส (Davis Reading Test) แบบสอบความสามารถด้านการเขียนของโทเฟล (The TOEFL Writing Ability Test) และแบบสอบการเขียนเรียงความ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า คะแนนการอ่านมีความสัมพันธ์กับคะแนนการเขียน แบบสอบความสามารถด้านการเขียนของโทเฟลดูเหมือนจะไม่ได้ใช้ทดสอบความสามารถด้านการเขียน แต่ใช้ทดสอบความสามารถด้านการอ่าน นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาไทยมีข้อบกพร่องในการเขียนด้านการถ่ายโอนภาษา (Interference Errors) มากกว่าข้อบกพร่องทางด้านพัฒนาการทางด้านภาษา (Developmental Errors) หรือข้อบกพร่องที่เป็นเอกเทศ (Unique Errors)

ประทีน พิมสาร (Pratin Pimsarn 1987 : 2974-A) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักศึกษาในระดับวิทยาลัย ซึ่งเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง กลุ่มตัวอย่างประชากร คือ นักศึกษานานาชาติ ชั้นปีที่ 1 ซึ่งเข้าศึกษาตามหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยของรัฐ เขตตะวันตกเฉียงใต้ จำนวน 40 คน ผลการวิจัยพบว่า ระดับความสามารถด้านการอ่านและการเขียนของนักศึกษา มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งพอจะตั้งสมมติฐานได้ว่า ผู้ที่มีความสามารถในการอ่านอยู่ในเกณฑ์สูงกว่าระดับเฉลี่ยมีแนวโน้มจะเขียนได้ดี และผู้ที่มีความสามารถในการอ่านอยู่ในเกณฑ์ ต่ำกว่าระดับเฉลี่ยก็มีแนวโน้มที่จะเขียนได้ไม่ดีด้วย นอกจากนี้ยังพบว่า

สัมฤทธิ์ผลทางการอ่าน ซึ่งประเมินโดยแบบทดสอบการอ่านเนลสัน-เดนนี่ ชุด A (The Nelson-Denny Reading Test Form A) และระดับความสามารถด้านการเขียนซึ่งประเมินโดยการตรวจที่พิจารณาถึงคุณภาพรวมงานเขียน (Holistic Scoring) นั้นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ง. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการเขียน

รูธ ซี เบียร์ด (Ruth C. Beard 1963 : 228 - 235) ได้ศึกษาข้อบกพร่องในการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างปี ค.ศ. 1958 - 1959 เปรียบเทียบกับนักเรียนระดับเดียวกันระหว่างปี ค.ศ. 1959 - 1960 ในโรงเรียนรัฐบาลรัฐเทนเนสซี สหรัฐอเมริกา กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 59 คน โดยกลุ่มแรกมีนักเรียน 31 คน กลุ่มหลังมีนักเรียน 28 คน เลือกรงานเขียนของนักเรียนที่คล้ายคลึงกันมากกลุ่มละ 13 เรื่อง เพื่อวิเคราะห์ข้อบกพร่อง ผลการวิจัยพบว่า ข้อบกพร่องของนักเรียนได้แก่ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน (Punctuation) การใช้คำกริยา (Verbs) การใช้คำสรรพนาม (Pronoun Usage) และการเลือกใช้คำให้ถูกต้อง (Word Choice)

แอนดรูว์ บอกส์ แรมเซย์ (Andrew Boggs Ramsey 1970 : 3076A) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการฝึกพูดที่มีต่อการเขียนภาษาอังกฤษ โดยตั้งสมมติฐานไว้ว่าไม่มีความแตกต่างในการเขียนเรียงความระหว่างในกลุ่มที่ 1 ซึ่งได้รับการฝึกพูดกับกลุ่มที่ 2 และ 3 ซึ่งไม่ได้รับการฝึกพูด กลุ่มที่ 1 ซึ่งเป็นกลุ่มทดลองเป็นนักเรียนนิโกร จำนวน 8 คน กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุมเป็นนักเรียนนิโกร จำนวน 8 คน ที่มีภูมิหลังคล้ายคลึงกับกลุ่มแรก กลุ่มที่ 3 เป็นนักเรียนผิวขาว จำนวน 8 คน เป็นกลุ่มควบคุมเช่นกัน นักเรียนในกลุ่มทดลองได้รับการฝึกพูดที่เป็นกระสวนประโยคที่ใช้พูดกันในภาษาอังกฤษทุกวัน ๆ ละ 30 นาที เป็นเวลา 6 เดือน ก่อนการทดลอง ให้นักเรียนเขียนเรียงความคนละ 1 เรื่อง และหลังการทดลองเขียนอีก 1 เรื่อง นำเอาคะแนนเรียงความฉบับที่ 1 และฉบับที่ 2 มาเปรียบเทียบกัน

ผลปรากฏว่านักเรียนมีข้อบกพร่องในการเขียนเรียงความฉบับที่ 2 ลดน้อยลงจากฉบับที่ 1 แสดงว่าการฝึกพูดส่งผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อการเขียนเรียงความและช่วยลดข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น

อิก หวาน คิม (Ik Hwan Kim 1983 : 1714-A) ได้ทำการวิจัยเพื่อวิเคราะห์ข้อบกพร่องในเรียงความภาษาอังกฤษซึ่งเขียนโดยนักศึกษาชาวเกาหลีและไทย : ผลสำหรับการสอนเขียนภาษาอังกฤษในชั้นเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ โดยศึกษาชนิดของข้อบกพร่องในเรียงความของนักศึกษาชาวเกาหลีและไทยด้านวากยสัมพันธ์ (Syntax) ความหมายตามพจนานุกรม (Lexicon) โครงสร้างของคำ (Morphology) และการเขียนสะกดคำ (Orthography) กลุ่มตัวอย่างประชากร คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ในมหาวิทยาลัยในเกาหลีและไทย โดยรวบรวมเรียงความจากแต่ละประเทศประเทศละ 50 เรื่อง มาวิเคราะห์ข้อบกพร่อง ผลการวิจัยพบว่า จากผลที่ได้จากการวิเคราะห์งานเขียนเรียงความครั้งนี้ สรุปได้ว่า มีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงด้านการใช้ภาษาในเรื่องต่าง ๆ ต่อไปนี้ คือการใช้กระส่วน โครงสร้างพื้นฐาน การใช้คำศัพท์ การใช้คำนำหน้านาม คำสันธาน คำบุพบท และกาลต่าง ๆ และความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปะการเรียบเรียงเรียงถ้อยคำและสำนวนโวหาร นอกจากนี้ผู้วิจัยยังให้ข้อเสนอแนะว่า ผู้เรียนจะต้องได้รับการฝึกการใช้กระส่วนโครงสร้างพื้นฐานโดยการทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติมมาก ๆ และต้องได้รับการเสริมสร้างสมรรถนะทางทักษะการเขียนของผู้เรียนในระดับชั้นต่าง ๆ ได้อย่างเด่นชัด กล่าวคือ นักเรียนในระดับชั้นที่สูงกว่าจะมีสมรรถนะทางการเขียนสูงกว่านักเรียนในระดับชั้นที่ต่ำกว่า โดยคะแนนเฉลี่ยของแต่ละชั้นเรียนตามลำดับคือ 35.724, 45.663 และ 49.986 และค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามอยู่ในเกณฑ์สูงทุกระดับชั้น

มาร์ค เคลลอก แมคควิลแลน (Mark Kellogg McQuillan 1984 : 1025-A) ได้ทำการวิจัยเพื่อวัดความสามารถด้านการเขียนของนักเรียนระดับ 7, 8 และ 9 จำนวน 450 คน ซึ่งได้รับการสุ่มให้เขียนงานเขียน 12 ชิ้น ที่แทนข้อความ (Discourse) 3 ประเภท และสภาพการณ์ของผู้สื่อสาร-ผู้อ่าน 2 แบบ (แบบเป็นทางการและแบบไม่เป็นทางการ) ใช้เวลาเขียน 8 สัปดาห์ แล้วนำผลงานมาตรวจให้คะแนน โดยวิธีการตรวจที่พิจารณาถึง

คุณภาพรวมของงานเขียน (Holistic Scoring) ผลการวิจัยพบว่า จุดมุ่งหมายของข้อความ และลักษณะของผู้อ่าน มีผลกระทบต่าง ๆ กันต่อนักเรียนซึ่งมีความแตกต่างกันตามหลักสูตร 9 กลุ่ม และความสามารถด้านการเขียนของนักเรียนแต่ละกลุ่มย่อยนี้แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด แสดงให้เห็นว่า การเขียนซึ่งเป็นทักษะหลายองค์ประกอบที่แปรผันไปตามลักษณะงานนั้นขึ้นอยู่กับ ข้อมูลการเขียนเกี่ยวกับหัวเรื่อง อายุของผู้เรียน และผลสัมฤทธิ์ด้านการรู้หนังสือ (Literacy Achievement) ของผู้เรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย